

BILTEN

DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV

2022

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

BILTEN

DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV

POROČILA ZA LETO 2022

Ljubljana, marec 2023

VSEBINA

POROČILO PREDSEDNIKA DSP ZA LETO 2022	3
POROČILO NADZORNEGA ODBORA ZA LETO 2022	6
FINANČNO POROČILO ZA LETO 2022.....	11
POROČILO KOMISIJE ZA SPREJEM NOVIH ČLANOV	14
POROČILO KOMISIJE ZA PRIREDITVE ZA LETO 2022.....	15
POROČILO O IZBORU ZA STRITARJEVO IN JENKOVO NAGRADO 2022	19
POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA PISATELJSKEGA ODRA DSP NA 38. SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU	23
POROČILO O DELU KOMISIJE ZA MEDNARODNO SODELOVANJE ZA LETO 2022	28
POROČILO SEKCIJE ZA OTROŠKO IN MLADINSKO KNJIŽEVNOST ZA LETO 2022	30
POROČILO O IZBORU ZA DESETNICO 2022.....	33
POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA POVABIMO BESEDO V LETU 2022	37
POROČILO O 27. SLOVENSKIH DNEVIH KNJIGE.....	39
POROČILO O 37. MEDNARODNEM LITERARNEM FESTIVALU VILENICA	42
POROČILO O PROJEKTU LITTERÆ SLOVENICÆ V LETU 2022	47
POROČILO O PROJEKTU READ-IN-CLUB	49
POROČILO O DELOVANJU PORTALA ZA KNJIŽEVNOST IN MIŠLJENJE VRABEC ANARHIST V LETU 2022.....	50
NAGRADE DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV V LETU 2022	52

POROČILO PREDSEDNIKA DSP ZA LETO 2022

Delovanje UO

UO se mesečno redno sestaja, vsi elementi, ki omogočajo delovanje DSP, so redno obravnavani. Seje UO so potekale večinoma v hibridni obliki – v živo z možnostjo oddaljene udeležbe.

Veliko pozornosti je UO DSP posvečal finančnemu stanju – dohodkom in odhodkom – in investicijskemu vzdrževanju stavb na Bledu in v Ljubljani.

Finančno poslovanje

Finančno poslovanje v preteklem letu je bilo pozitivno.

Denarni tok je bil zelo okrnjen zaradi znanih vzrokov, ki so onemogočali normalno poslovanje.

V letu 2022 so bila izvedena sledeča investicijska vlaganja in nakupi opreme:

- Račun 494-2022 Boris Mulej s.p. v višini 7.580,16 EUR za streho na Bledu,
- Račun 552-2022 MHO. d.o.o., Radovljica, v višini 4.386,00 EUR za montažo IR panelov za ogrevanje na Bledu,
- Račun 66-2022 Gambit trade d.o.o. v višini 3.741,37 EUR za nakup računalniške opreme,
- Račun 203-2022 Shopster d.o.o. v višini 437,52 EUR za nakup prenosne klime,
- Račun 390-2022 Big bang d.o.o. v višini 809,95 EUR za nakup pralnega stroja in sesalnika za stanovanje na Prulah,
- Račun 328-2022 Matej Krajnc v višini 350,00 EUR za nakup tehnične opreme ozvočenje.

V januarju 2023 smo na Tomšičevi obnovili tudi parket v vseh prostorih pritličja in na hodniku.

V skladu s finančnimi projekcijami je UO ponovno določil odpisne stopnje za zalogo knjig, ki so na voljo v skladišču DSP.

V celoti in glede na posamične finančne postavke je DSP deloval dobro. Javno mnenjsko je DSP ostajal na zaznavni ravni, ni pa posegal v dogodke v vsakodnevni politiki in jih ni komentiral. Menim, da je DSP zaradi zadržanosti in distance do dogodkov povečeval svoj ugled in svojo avtonomno držo.

Problemi

DSP je glede na program, ki ga izvaja, izrecno kadrovsko podhranjen. Prav tako so imele posamezne komisije probleme s sklepčnostjo.

Kadrovska zasedba podpornega dela DSP za izvedbo programov:

Trenutno so v pisarni DSP zaposlene tri stalne uslužbenke (od tega vodja pisarne za polovični čas) in pogodbeni sodelavka za skrajšan čas, od junija do decembra je bil na projektu Pesmomat Slovenske pisateljske poti zaposlen še en uslužbenec.

Računovodska dela opravlja računovodska firma »Žurnal«.

Pri takšnem obsegu programov, kjer nastaja veliko birokratskega in menedžerskega dela, je pisarna izrazito podhranjena.

Ob morebitni vzpostavitvi mini knjižarne bo potrebno dodatno zaposliti »poslovodjo«, ki pa bo usposobljen tudi za delo pri nekaterih segmentih delovanja in pridobivanja sredstev za DSP.

Programi

Vsi programi DSP so potekali po pogodbah, ki so bile podpisane v letu 2020 (JAK in MOL), ter pogodbah iz 2022. Izvajanje programov DSP je potekalo brez motenj.

V letu 2022 je DSP izvajalo naslednje programe in projekte:

- 37. Mednarodni literarni festival Vilenica s podprogramom za literarne posrednike,
- 27. Slovenski dnevi knjige s knjižnim sejmom na vrtu DSP,
- ciklusi literarnih dogodkov s podeljevanjem Jenkove in Stritarjeve nagrade,
- dogodki Pisateljskega odra DSP na 38. Slovenskem knjižnem sejmu,
- literarno-izobraževalni program Povabimo besedo,
- program uveljavljanja otroške in mladinske književnosti s podelitvijo nagrade desetnica in literarno-likovnimi ustvarjalnicami na vrtu in v prostorih DSP,
- program profesionalnega usposabljanja Branje za zdravo rast,
- Slovenska pisateljska pot,
- projekt Pesmomat Slovenske pisateljske poti,
- program mednarodnih gostovanj, izmenjav in rezidenc,
- Program mednarodnih rezidenc, ki potekajo v okviru evropskega projekta Odisejevo zatočišče 2,
- serija predstavitev antologij v angleškem jeziku,
- evropski projekt Read-IN-Club,
- izdajanje zbirke Litteræ Slovenicæ in promocija v tujini pod okriljem evropskega projekta,
- spletni časopis Vrabec Anarhist.

Izdane književne publikacije DSP z letnico 2022:

- *Kako daleč je dom? / How far away is home?* Zbornik Vilenica,
- e-knjiga v okviru projekta Odisejevo zatočišče 2 *Literary exchange during lockdown in 2020. International literary pen pals in the birth year of Covid-19*,
- *Meelestik. Antologija sodobne estonske književnosti*. Zbirka Antologije Vilenice,
- Štefan Bošković: *Minister*. Zbirka vileniških štipendistov SEP,
- Uroš Zupan: *Slow sailing*. Zbirka Litteræ Slovenicæ.

Še vedno ostaja v veljavi trditev iz lanskega poročila, da so književne publikacije izhajale redno. V skladišču DSP je velika količina neprodanih publikacij, ki že desetletja ostaja enaka. Knjige so pravzaprav mrtev kapital: vse za njihovo produkcijo je bilo plačano, ostajajo pa neprodane in so zato stalno računovodsko in dejansko breme DSP. Prodaja sicer poteka, je pa počasna. Za mnoge publikacije ni nikakršnega upanja, da bi jih prodali. Upanje, da se bo stanje izboljšalo, je vzpostavitev knjigarne in spletne knjigarne v letošnjem letu.

Programski in projektni razpisi in pozivi, na katere se je prijavil DSP in bil uspešen s prijavo:

- Programski razpisi JAK za področja Mednarodno sodelovanje, Literarne prireditve in Bralna kultura 2020-2023 (sofinanciranje zgoraj navedenih programov),
- Projektni razpis JAK za področje Izdajanje knjig 2022-2023 (sofinanciranje vileniških knjig),
- Projektni razpis JAK za sofinanciranje spletnih medijev (projekt Vrabec Anarhist),
- Programski razpis Mestne občine Ljubljana za izvajanje javnega kulturnega programa 2020-2023 (Slovenski dnevi knjige, Vilenica, Desetnica in program za najmlajše, dogodki DSP v Ljubljani in LUR),
- Poziv Urada za UNESCO – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (svetovni dan knjige in svetovni dan poezije),
- Razpis Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za sofinanciranje programov profesionalnega usposabljanja za šolsko leto 2022/23 (usposabljanje Branje za zdravo rast),

- Projektni razpis JSKD za sofinanciranje kulturnih projektov Etn-2021 (Udeležba priseljenskih avtorjev na 26. Slovenskih dnevih knjige, Svet v mestu na Vrabcu Anarhistu – tuji avtorji, ki živijo in ustvarjajo v Ljubljani),
- Razpis Ustvarjalna Evropa za projekt sodelovanja Odisejevo zatočišče 3 2022-2025 (DSP partner v projektu),
- Razpis Ministrstva za javno upravo za sofinanciranje projektov NVO, izbranih na razpisih, sofinanciranih iz proračuna EU za projekt Odisejevo zatočišče 3,
- Razpis Ustvarjalna Evropa za projekt kroženja evropskih literarnih del za zbirko Litteræ Slovenicæ,
- Razpis Ministrstva za javno upravo za sofinanciranje projektov NVO izbranih na razpisih, sofinanciranih iz proračuna EU za projekt Litteræ Slovenicæ,
- Razpis Ministrstva za kulturo za izbor operacij »Spodbujanje kreativnih kulturnih industrij – Center za kreativnost 2022« za projekt Pesmomat Slovenske pisateljske poti,
- Projektni razpis Etn JSKD (Udeležba priseljenskih avtorjev na 27. Slovenskih dnevih knjige in Vrabcu Anarhist – tuji avtorji, ki živijo in ustvarjajo v Ljubljani na portalu DSP),
- Razpis Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (Vilenica, Svetovni dan maternega jezika, Podajmo si roke),
- Razpis Občine Sežana za sofinanciranje projektov (Vilenica),
- Razpis Občine Hrastnik za sofinanciranje projektov (Vilenica),
- Razpis Mestne občine Koper za sofinanciranje projektov (Vilenica),
- Razpis Občine Komen za sofinanciranje projektov (Vilenica),
- Razpis Srednjeevropske pobude za projekte sodelovanja (Vilenica).

Poleg tega so bila namenska finančna sredstva za projekte, predvsem Vilenico, pridobljena tudi pri ustanovah v tujini (veleposlaništva, kulturni centri, Kulka, Culture Ireland, Goethe Inštitut) in na podlagi sponzorskih vlog (Triglav, Krka, Luka Koper).

Uspešno smo pričeli tržiti tudi najem Pesmomata, ki je nastal v partnerstvu Vrabcu Anarhista in Slovenske pisateljske poti, Društva slovenskih pisateljev, Slovenskega centra PEN ter Fakultete za računalništvo in informatiko.

Društvo po potrjenem ceniku s strani UO zaračunava tudi uporabnino za prireditvene prostore na Tomšičevi.

JAK

Največji finančni podpornik programov DSP je JAK, dodatna sredstva za posamezne projekte pridobimo tudi iz EU. Drugih finančnih podpornikov skorajda ni. S simboličnimi vsotami nekatera podjetja podpirajo Vilenico.

Arhiv

Istočasno s prenovo restavracije in skrbjo za druge nepremičnine je skrb za arhiv DSP.

Bologna in Frankfurt

Najpomembnejša naloga DSP v prihodnjem obdobju je, da uveljavi interese slovenskih avtorjev na obeh sejnih: v Bologni in Frankfurtu.

Razgovori o položaju DSP na obeh sejmih potekajo. Interes DSP je, da je povsem sodelujoč partner.

Za Bologno je interes kvalitetno uveljavljen po zaslugi Sekcije za otroško in mladinsko književnost.

Bologna in Frankfurt sta projekta nacionalnega interesa in sta za DSP in za slovensko književnost na predstavitveni ravni najpomembnejša.

V projekciji obeh za slovensko knjigo in slovenske ustvarjalce pomembnih fokusov upravičeno pričakujemo, da bo DSP ponovno povabljen k sodelovanju.

Dušan Merc,
predsednik DSP

POROČILO NADZORNEGA ODBORA ZA LETO 2022

NO se je v letu 2022 sestel trikrat na rednih sejah v živo v prostorih društva. Opravi je 18 korespondenčnih sej in posvetov. Člani NO smo se udeležili vseh sej UO društva. Pred vsako sejo UO smo se predhodno posvetovali in po potrebi pripravili pisna in ustna stališča, mnenja in predloge.

NO se je redno obračal na strokovno službo, predsednika, člane UO in zahteval pojasnila, dodatne podatke itd., ki jih je uporabljal pri svojem delu.

Nadzor nad delom Upravnega odbora društva

Člani NO smo redno prejeli vabila s prilogami za seje UO društva in se redno udeleževali sej. Nadzorni odbor, ki ima po 45. členu TA DSP pravico nadzorovati delo UO društva, je to opravljal na naslednje načine:

- s predhodnim posvetom o posameznih točkah dnevnega reda,
- s pisnimi pripombami, naslovljenimi na UO,
- z ustnimi nastopi na sejah UO in
- s spremljanjem odzivnosti na mnenja in predloge, ki jih je NO posredoval na sejah UO.

Iz zapisnikov sej UO DSP je razvidno, da smo na UO naslovili mnenja, stališča in predloge pri naslednjih področjih dela:

- pri sklicevanju občnega zbora društva,
- pri potrjevanju sklepov, ki so v pristojnosti občnega zbora, pa korespondenčna pot odločanja ni skladna z določili TA društva, zato ti sklepi ne bi smeli stopiti v veljavo,
- pri sejah UO društva,
- pri pregledu delovanj komisije za pritožbe.

Problematika nesklepčnosti Občnega zbora društva

Po 13. členu Zakona o društvih se šteje, da je OZ sklepčen, če je navzočih več kot polovica vseh članov, odločitve pa se sprejmejo, če zanje glasuje večina prisotnih članov. Zakon predvideva tudi posebne določbe, ki so zajete v Temeljenjem aktu (TA) DSP. V njem je opredeljeno, da po preteku pol ure postane OZ sklepčen, če je na zboru prisotnih 10% vseh članov društva.

24. 3. 2022 je bil sklican OZ, ki se ga je udeležilo le 17 članov (tudi po poteku pol ure), kar pomeni, da OZ ni bil sklepčen. Sklic se je prekvalificiral v sestanek članstva.

Takoj po prekvalifikaciji bi se moralo spremeniti vabilo in dnevni red, kar pa se ni zgodilo. Sestanek se je nadaljeval in na njem je bil sprejet sklep o korespondenčnem sklicu OZ in o glasovanju o sklepih, ki jih je UO pripravil za OZ. Odločitev o korespondenčnem sklicu OZ je bila v neskladju s TA društva. Enako velja za sprejem sklepov.

Iz zapisnika korespondenčnega OZ z dne 24. 4. 2022 je razvidno, da je bil poziv poslan po elektronski in navadni pošti, ni pa razvidno število članov, ki so ta poziv prejeli.

Zakon o društvih in tudi TA DSP ne predvideva odločanja v korespondenčni obliki, zato NO meni, da je tako odločanje v nasprotju z društvenim aktom.

Tudi sami podatki o glasovanju so sporni. Po PollUnit je sklepe potrdilo 36 članov, po elektronski pošti 6 članov in po telefonu je sklep potrdil 1 član. Skupaj je za sklepe glasovalo 58 članov.

TA društva v svojem 25. in 26. členu določa, da je OZ sklepčen, če je na zboru več kot polovica (51%) vseh članov ali po pol uri čakanja 10% vseh članov. Sklep pa je sprejet z večino 51% ali 10% prisotnih članov. Za spremembo TA društva pa je potrebna 2/3 prisotnih članov.

Iz zapisnika korespondenčnega OZ je razvidno, da je za sklepe glasovalo le 58 članov ali 18,7% vseh članov, ki so navedeni na spletni strani društva. Za spremembe TA društva pa bi morale glasovati 2/3 članov ali 206 od 310 članov.

Na podlagi podatkov in dokumentov NO ugotavlja, da je bilo korespondenčno glasovanje v nasprotju s TA društva in da so posledično tudi rezultati nepravilno izvedenega glasovanja v nasprotju s 25. in 26. členom TA društva.

NO je ugotovil, da je tudi potrjevanje sprememb TA društva v nasprotju s statutom društva.

Predlagamo, da se na prvem občnem zboru ponovi glasovanje o vseh sklepih, posebno še o spremembah TA društva.

Problematika članstva DSP

Najprej opozarjamo na evidenco članstva na spletni strani, ki ni ažurirana, saj so med člani navedeni tako preminuli kot tisti, ki so izstopili iz društva.

Druga pereča problematika je neplačevanje članarine, saj je veliko članov ni plačalo, nekateri celo dve ali še več let, a so še vedno na spisku članstva. UO DSP ni opravil posebne razprave o problematiki neplačevanja članarine in ni sprejel ustrezne odločitve, kako ravnati z neplačniki. Neplačevanje članarine prvič posega v finančno materialno poslovanje društva na prihodkovni strani in drugič v spoštovanje članstva Temeljnega akta društva. Člani NO predlagamo UO, da čim prej sprejme ustrezne ukrepe.

Problematika delovanja komisij društva

Društvo ima ustanovljenih 6 komisij, ki delujejo dokaj samostojno in neodvisno od ustanovitelja. V teh komisijah je vključeno okoli 37 članov društva. NO nima pristojnosti nad delovanjem teh komisij, zato ni seznanjen z njihovim delovanjem. Kljub temu v NO ocenjujemo, da naj bi UO sprejel ustrezen protokol spremljanja njihovega delovanja (program dela, zapisniki, poročila ...). Predsedniku in članom UO zato predlagamo, da se pogovorijo s člani komisij in sprejmejo sklep o obvezni udeležbi članov na občnem zboru, kadar ti podajajo poročila o delu komisij.

Nadzor finančnega in materialnega poslovanje društva

NO je sproti izvajal nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem tako, da je opozarjal na preglednost poslovanja in na vmesna poročila, ki jih je obravnaval UO. Spremljal je nabave osnovnih sredstev, naročanje, izvajanje vzdrževalnih in investicijsko vzdrževalnih del in sklepanje najemniških pogodb za nepremičnine na Bledu, Belem Križu in na Tomšičevi.

Poročilo o poslovanju društva v letu 2022

Pri oblikovanju poročila se je NO naslonil na:

- zapisnike OZ, UO in druge organe oziroma komisije društva,
- vsebinski in finančni Plan društva, ki ga je potrdil UO društva,
- letno poročilo za leto 2022,
- finančno poročilo društva, ki ga je pripravila finančna služba,
- bilanco uspeha društva in
- bilanco stanja društva.

Letno poročilo za leto 2022

Letno poročilo društva je kratko in jedrnato. V njem pogrešamo širšo analizo o problematiki nesklepčnosti OZ, ki že nekaj let ni bil sklepčen, niti ni dosegel 10% udeležbe članov. NO je o tej problematiki večkrat opozarjal UO in predlagal sprejemljive pobude. V prvem delu poročila je problematika nesklepčnosti OZ poglobljeno podana. Podobna nesklepčnost je vejala tudi za seje UO, ki je moral sklepe potrjevati korespondenčno.

Pri zapisu, »da je bil denarni tok zelo okrnjen« zaradi znanih vzrokov poročilo ne navaja višine teh sredstev, vzrokov in predvsem posledic navedenega.

Letno poročilo našteva investicijske zneske za investicije in nakup OS, ki jih je društvo izvedlo v letu 2022. Vrednost znaša 15.707,00 eur, kar je po dolgem obdobju pozitivni premik k politiki investiranja, vzdrževanja in nabav OS. NO pogreša vsebinski del teh aktivnosti (kaj se je investiralo, vzdrževalo in nabavljalo, kako so te aktivnosti potekale).

Investicije in vzdrževanja v letu 2023 (parket) ne sodi v poročilo za leto 2022. Pri odpisu knjižnih zalog niso znane finančne projekcije. Knjižne zaloge bi morali čim prej odprodati ali odpisati, saj predstavljajo nenehne stroške, ki bremenijo poslovanje društva.

Javno mnenje društva je resnično na nezaznavni ravni, toda zadržanost in distanca društva do družbenih dogodkih društvu ne daje večjega ugleda, kot to navaja poročilo. Društvo bi moralo postaviti novo platformo za delovanje v javnosti, saj so družbene razmere (posebej na področju kulture) akutne in za položaj knjige, književnosti in piscev škodljive.

Kadrovska situacija v društvu je akutna. Vendar društvo nima izdelane kadrovske politike, ki bi bila vezana na organiziranost in na možnosti delovanja. Zato mora UO o tem posebej razpravljati in nastaviti ustrezno organizacijsko in kadrovsko politiko društva.

»V skladišču ostaja velika količina neprodanih publikacij...in knjige so mrtvi kapital«, kar predstavlja finančno breme za društvo. Ugotovitve so točne. Le finančna projekcija o stopnjah odpisa je za razrešitev tega problema premalo, zato ponavljamo, problematiko bo moral v tem letu razrešiti UO, skladno s svojimi pristojnostmi.

Društvo izvaja številne projekte (12-14), ki so konstanta društvenega delovanja. Projekti prinašajo društvu okoli 70% vseh sredstev, 25% delež teh sredstev je namenjeno delovanju pisarne (stroški dela, sredstev za delo in stroškov storitev). V poročilu pogrešamo podrobnejše finančno poročilo projektov glede na sprejeti finančni plan in predlog usmeritev za doseganje višjega finančnega prihodka.

»Drugih finančnih podpornikov skoraj ni«. Pri tej trditvi smo v NO pričakovali posebno analizo, ki bi jasneje opredelila to problematiko. Vsaj za potrebe načrtovanja novega vsebinskega in finančnega plana v letu 2023.

Vključevanje društva v sejem v Frankfurtu je premalo opredeljeno (v javnosti je veliko polemik). Koliko je društvo vključeno v načrtovanje sejma, kje vse sodeluje in kakšna sredstva je društvo pridobilo iz tega naslova. NO upa, da bodo podatki čimprej na razpolago.

Obračunski pregled prihodkov in odhodkov

Društvo je v letu 2022 pridobilo 438.890,00 prihodkov, kar je za 22.068,00 manj od načrtovanega (460.952,00). Imelo je za 369.294,00 odhodkov ali za 2.161,00 več od načrtovanja (367.133,00). Razlika (pozitivna) za leto 2022 znaša 67.408,00 ali za 26.408,00 manj od načrtovanja (93.816,00).

NO pogreša analizo razhajanj med načrtovanimi in realizirani prihodki in odhodki.

Največji delež (44%) prihodkov je društvo pridobilo s strani JAK (194.339,00), kar pomeni, da društvo ni realiziralo planiranih prihodkov (200.200,00). Sledi delež (29%) od prodaje nepremičnin (107.313,00), kar pomeni, da društvo ni realiziralo planiranih prihodkov (113.135) in delež (25%), ki ga je društvo pridobilo s strani države, občin in tujine (101.509,00), kar pomeni, da društvo tudi na tem področju ni realiziralo planiranih dohodkov.

NO pogreša analizo za ne realizacijo planiranih prihodkov. Analiza primanjkljaja na strani načrtovanih prihodkov je osnova za boljše planiranje in spremljanje pridobivanja prihodkov.

Največji delež odhodkov predstavljajo stroški storitev (223.345,00). V te stroške sodijo stroški nastopov, prevodov, honorarji in nagrade (169.884,00), kar predstavlja okoli 40% vseh odhodkov.

NO ocenjuje je, da so ti stroški pomembni, saj pomenijo uspešno izvajanje projektov, ki jih društvo načrtuje. Pričakovalo pa je, da bodo stroški nastopov preglednejši, posebno ko gre za področje honorarjev.

Obračun odhodkov pri kalu, zmanjšanju vrednosti zalog (17.784,00), so relativni visoki in bi jih morali povečati ali celo v celoti odpisati. Tako bi se društvo rešilo mrtvega kapitala, ki predstavlja konstantni strošek.

NO ugotavlja tudi, da so bili stroški za investicije, vzdrževanje in nabavo OS (po podatkih letnega poročila predsednika) v višini 15.707,00, ki pa jih v planu za 2022 in obračunu prihodkov in odhodkov za leto 2022 ni

zaznati. Za leto 2023 je potrebno natančneje predvidevati finančna sredstva za investicije in nabave osnovnih sredstev.

Bilanca stanja

Bilanca stanja (premoženje) društva se bistveno ne spreminja. Še vedno imajo najvišjo vrednost (309.354,00) opredmetena osnovna sredstva. Aktivne in pasivne časovne razmejitve (terjatve in dolgovi) so relativno visoke, posebno pasivne (čakajoče), kot obveznosti do virov sredstev (265.034,00). Denarna sredstva (94.736,00) na banki so zaradi nizkih obresti in inflacije izgubila določeno vrednost, kar je negospodarno z vidika poslovanja z njimi.

Zemljišča, ki jih ima društvo, so po nabavni vrednosti visoka (326.938,00), kar predstavlja za društvo visoko vrednost. Ta kapital je še vedno premalo ekonomsko oplemeniten. To so objekti na Belem Križu, na Tomšičevi, Bledu in stanovanje. NO ugotavlja, da je prikazana NV zemljišč nizka (4.990,00), saj so ta zemljišča na tržno zelo dragih lokacijah. Zemljišča niso spremenila svoje vrednosti, so pa z vidika poslovanja premalo ekonomsko izkoriščena.

Zaključek

NO potrjuje obračun prihodkov in odhodkov, bilanco izida in bilanco stanja. Z zadržki podpira tudi delovanje organov društva, razen Občnega zbora, ki že nekaj let ni bil sklepčen in tako ni sprejemal pomembnih odločitev, ki bi jih moral po TA društva.

Člani Nadzornega odbora:

Edelman Jurinčič

Maja Razboršek

Peter Rezman

FINANČNO POROČILO ZA LETO 2022

PREGLED PRIHODKOV IN ODHODKOV OD 1.1. DO 31.12.2022

SKUPAJ PRIHODKI	438.890,30
<i>Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev</i>	<i>298.849,74</i>
JAK	194.339,66
Proračun države	9.526,28
Proračun občin	16.710,00
Proračunska in javna sredstva iz tujine	78.273,80
<i>Dotacije iz drugih fundacij, skladov in ustanov</i>	<i>6.476,71</i>
Javni sklad za kulturne dejavnosti	494,00
Sklad za zaposlovanje invalidov	5.982,71
<i>Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb</i>	<i>260,00</i>
<i>Člarine in prispevki članov</i>	<i>3.740,00</i>
<i>Prihodki od prodaje</i>	<i>129.507,71</i>
Prihodki od prodaje proizvodov	4.819,45
Prihodki od najemnin	107.313,05
Prihodki od uporabnin	945,28
Prihodki od najema počitniške hišice	1.004,30
Prihodki od najema pesmomata	327,87
Prihodki od prefak. stroškov prostorov	7.393,47
Prihodki od sponzortva	4.616,94
Prihodki od storitev - organiz. dogodka, e knjige, poština ipd	3.087,35
<i>Prihodki od dejavnosti</i>	<i>10,04</i>
Prihodki od prevrednotovalnega popravka DDV	0,00
Prihodki od inventurnih viškov - knjige	10,04
<i>Finančni prihodki</i>	<i>23,36</i>
Prihodki od avista obresti	0,00
Prihodki od tečajnih razlik	23,36
<i>Drugi prihodki</i>	<i>22,74</i>
Izravnave	22,74
Drugi izredni prihodki	0,00

SKUPAJ ODHODKI		369.294,78
<i>Stroški materiala in blaga</i>		<i>23.879,37</i>
Čistila in drug material	1.387,00	
Elektrika	1.474,86	
Ogrevanje	8.408,95	
Pisarniški material	1.196,90	
Naročnina na časopise	224,24	
Obvezni izvodki knjig NUK	1.870,08	
Nabavna vrednost prodanih knjig	5.933,86	
Nabavna vrednost knjig - kalo nad dovoljenim	3.383,48	
<i>Stroški storitev</i>		<i>223.345,15</i>
Vzdrževanje	1.321,82	
Obratni stroški stanovanje	1.022,96	
Komunalne storitve	2.497,59	
Najemnine in zakupnine	2.161,79	
Zavarovalne premije	2.327,59	
Bančni stroški	1.466,56	
Računovodske storitve	11.183,27	
Študentski servis	2.308,89	
Odvetniške in notarske storitve	1.169,72	
Nastopi, prevodi, honorarji, ipd po prejetih računih	133.784,42	
Obračunani honorarji	12.830,64	
Nagrade	23.275,72	
Solidarnostna pomoč	500,00	
Pogostitve	7.472,65	
Povračila članom - potni nalogi	12.744,54	
Povračila zaposlenim - potni nalog	1.284,45	
Tiskarske storitve	2.277,44	
Oglasi	1.698,28	
PTT stroški	2.016,82	
Izdatki za reklamo in propagando	0,00	
Zdravstvene storitve	0,00	
<i>Stroški dela</i>		<i>95.847,51</i>
Bruto plače	72.463,99	
Regres za letni dopust	3.223,29	
Povračila - prevoz in prehrana	8.174,28	
Drugi stroški dela - krizni dodatek Covid	0,00	
Prispevki delodajalca na plače	11.692,23	
Odpravnina ob prekinitvi zaposlitve	293,72	
<i>Odpisi vrednosti</i>		<i>21.292,29</i>
Amortizacija	3.169,44	
Prevrednotovalni odhodki - kalo, zmanjšanje vrednosti zaloge	17.784,25	
Prevrednotovalni odhodki - DDV	225,67	
Odpis dvomljivih in spornih terjatev po inventuri	112,93	

<i>Drugi poslovni odhodki</i>		4.611,24
Takse	315,00	
Članarine	762,00	
DDV od kala nad dovoljenim	169,18	
Stavbno zemljišče	3.365,06	
<i>Finančni odhodki</i>		11,45
Obresti od bank	0,00	
Tečajne razlike	4,24	
Zamudne obresti FURS	0,00	
Zamudne obresti - dobavitelji	7,21	
<i>Drugi odhodki - izravnavna, odškodnina za škodo</i>		307,77
PRESEŽEK PRIHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		69.595,52
Davke od dohodkov pravnih oseb		2.186,54
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		67.408,98

Ljubljana, 22.2.2023

Poročilo pripravil:
Marko Srebrnič

POROČILO KOMISIJE ZA SPREJEM NOVIH ČLANOV

Člani: Tina Vrščaj (predsednica), Dragica Haramija, Andrej Blatnik, Meta Kušar, Marcello Potocco, Vlado Žabot

V letu 2022 se je Komisija za sprejem novih članov sestala dvakrat.

Na prvi seji 9. maja 2022, izvedeni na daljavo po Zoomu in sklenjeni korespondenčno, so bili prisotni vsi člani. Med drugim so se ukvarjali z vprašanjem kriterijev za sprejem tujih književnikov, ki živijo v Sloveniji in pišejo v svojem maternem ali tujih jezikih.

V Društvo so bili sprejeti nova članica in člani **Lidija Golc**, **Aleš Jelenko**, **Gašper Kralj** in **Marjan Žiberna**.

Na drugi seji 29. novembra 2022, prav tako izpeljani prek Zooma, so bili prisotni Tina Vrščaj, Dragica Haramija, Andrej Blatnik in Meta Kušar.

Med nove člane je Komisija sprejela **Zorana Predina** in **Alenko Spacal**.

Novi članici, novi člani, dobrodošli!

Tina Vrščaj, predsednica, je izstopila iz Komisije za sprejem novih članov. Nova predsednica oz. predsednik bo izvoljena na prvi seji v letu 2023.

Tina Vrščaj,
predsednica Komisije za sprejem novih članov

POROČILO KOMISIJE ZA PRIREDITVE ZA LETO 2022

Tudi leta 2022 je bilo izpeljanih precej kvalitetnih in tudi odmevnih književnih prireditev. Društvo slovenskih pisateljev redno gosti tudi novinarske konference in druge predstavitve novitet naših članov in drugih avtorjev. Večino prireditev so spremljale medijske objave na RTV, v časnikih in na spletu.

Prireditve so se izvajale od začetka pa vse do konca leta, ob različnih književno pomembnih dnevih ali tudi samoiniciativno.

Tako se je ob *Prešernovem dnevu* povezalo več ustvarjalcev. Med 8. in 9. februarjem smo pripravili bogat kulturni program. V torek, 8. 2., smo organizirali recital za novo sprejete članice in člane, potekal je v Stekleni dvorani Lili Novy Cankarjevega doma. Zbrane je nagovoril pisatelj Tone Peršak, v moderaciji pesnice Mete Kušar pa so na večeru nastopili Neža Zajc, Milan Fridauer, Zlatko Kraljič, Luna Jurančič Šribar, Boris Kolar in Katarina Gomboc Čeh. Prenos recitala je bilo mogoče spremljati tudi preko spletnega okna na Facebook strani društva.

Pestro kulturno dogajanje je potekalo tudi dan kasneje, 9. 2. so pisateljsko hišo v dopoldanskem času obiskali otroci iz Vrtca dr. France Prešeren in prisluhnili pisatelju Matjažu Pikalu, možno je bilo tudi fotografiranje ob maketi Franceta Prešerna.

Nastop Matjaža Pikala ob kulturnem prazniku.

Foto © MKH, arhiv DSP

Ob svetovnem dnevu maternega jezika je predsednik DSP pripravil pisno in video poslanico, na literarnem dogodku, ki je potekal 21. 2. v Stekleni dvorani Lili Novy Cankarjevega doma, pa so nastopili ustvarjalci, ki svoja dela bodisi pišejo v narečjih bodisi so pripadniki slovenske narodne manjšine. V pogovoru z Janezom Ramovešem, Alferijo Bržan in Andreino Trusgnach, ki ga je vodil Aljaž Koprivnikar, pa smo se skozi narečja sprehodili po različnih avtorskih poetikah.

4.3. smo v prostorih DSP organizirali večer *Mir in vojna*, branje za mir v Ukrajini, ki smo ga v znak solidarnosti pripravili v sodelovanju s SC PEN in DSKP. Nastopili so: Boris A. Novak, Souzan Ali, Lijana Dejak, Lidija Dimkowska, Andreja Kalc, Aljaž Koprivnikar, Barbara Korun, Kristian Koželj, Dušan Merc, Brane Mozetič, Aleš Mustar, Tanja Petrič, Veronika Razpotnik, Peter Semolič, Muanis Sinanović, Marjan Strojan, Ana Svetel, Tanja Tuma, Maja Vidmar in Glorjana Veber. Dogodek smo v živo prenašali tudi preko Facebook strani DSP.

Ob svetovnem dnevu poezije smo v sodelovanju z različnimi partnerji in posamezniki pripravili bogat pesniški program v Ljubljani in drugih partnerskih mestih po Sloveniji. V sodelovanju Vodnikove domačije Šiška, pisarne Ljubljane, Unescovega mesta literature, Kluba Channel Zero, ŠKUC-a, Centra za poezijo Tomaža Šalamuna, JSKD-ja in drugih organizacij ter posameznikov se je DSP priključil *Prvemu ljubljanskemu pesniškemu maratonu*, ki je potekal 21. marca. Povezali smo se tudi s Celjem, kjer smo sodelovali s Festivalom Izrekanja, Gimnazijo Celje-Center in Osrednjo knjižnico Celje (18. in 19. 3. je potekal dvojezični slovensko-ameriški pesniški večer, nastopajoči pa so bili ameriška pesnica Brynne Rebele-Henry, Katja Gorečan, Robert Simonišek, Alenka Jovanovski, Muanis Sinanović, Marija Kisilak, Aljaž Primožič in drugi), s Trstom, kjer smo sodelovali z Zvezo slovenskih kulturnih društev in tržaškima društvoma Tina Modotti in Migrant Art, z Mariborom, kjer smo sodelovali z MKC Maribor-MKC Črka in Domom starejših občanov Tezno in z Ankaranom, kjer smo sodelovali s Študijsko knjižnico SV Koper, KUD Faral, revijo Fontana, knjigarno Libris, Združenjem književnikov Primorske, Skupnostjo Italijanov Ankanan, Kulturnim klubom Koper, 5. Kader Ankanan, Občino Ankanan, Slovenističnim društvom Koper, Klubom brigadirjev Istra in Društvom Tigr Primorska.

22. 3. je v sodelovanju z Antiko Celje potekal kulturno-pesniški večer *Kako narediti pesem ... (vprašanje ali odgovor)*, kjer so nastopili: Ivan Dobnik, Ivan Janez Domitrovič, Jože Hribernik, Bojan Ekselenski, Meta Hojnik Verdev, Rok Komel, Kristian Koželj in Slavica Tesovnik. Večer je povezoval Zoran Pevec.

11. 5. je v Antiki Celje potekal kulturni večer s pisateljico, pesnico in prevajalko Miriam Drev ob njenem romanu *Od dneva so in od noči*.

24. 5. je v sodelovanju z Antiko Celje potekal kulturni večer z gostom dr. Primožem Reparjem, ki se je ob knjigi *Dar osebe: O družabnosti-Via nova pravda* pogovarjal z Zoranom Pevcem.

V okviru Slovenskih dnevov knjige smo 15. 6. organizirali *Odprti mikrofoni*, literarno branje, na katerem so nastopili članice in člani DSP, DSKP in SC PEN: Tomaž Lapajne Dekleva, Janko Ferk, Lela B. Njatin, Tanja Tuma, Vita Žerjal Pavlin, Marij Čuk, Milan Jazbec, Marija Kostnapfel, Sonja Polanc, Veronika Simoniti, Ana Porenta, Matej Krajnc, Katja Zakrajšek, Aleš Mustar, Lidija Dimkovska in Tone Peršak.

Matej Krajnc na otvoritvi Slovenskih dnevov knjige. Foto © arhiv Slovenskih dnevov knjige

28. 6. je na vrtu DSP potekala tiskovna konferenca festivala Pranger, v okviru katerega je bila podeljena Stritarjeva nagrada. Nagrado za leto 2022 je prejel Muanis Sinanović. Nagrada je bila podeljena v Rogaški Slatini na festivalu Pranger.

26. 7. smo v sodelovanju s SC PEN na vrtu DSP pripravili pogovorni večer z ukrajinskima avtorjema Ivanom Baidakom in Markom Livinom, ki ju je DSP gostil v svoji rezidenci na Bledu. Pogovor z avtorjema je vodil kritik in urednik dr. Igor Divjak.

V okviru medregijskega sodelovanja je DSP sodelovalo pri *Pesniškem sprehodu pod Repentabrom*, ki je potekal 14. 8. Pesniški gostje so bili: Chiara Caminati, Ivan Dobnik, Sanja Širec ter Luciano Paronetto s poezijo v narečju iz Trevisa. Glasbena gosta čelistka Leila Smolinsky in kitarist Emanuele Laterza. Vodiči na poti so bili Roberto Dedenaro, Marko Kravos in Vilma Purič. Dogodek je potekal v sodelovanju z Občino Repentabor, Skupino 85 iz Trsta, Kulturnim društvom Naš dom v Repnu.

23. 8. smo na vrtu DSP organizirali literarni večer z nizozemsko poezijo z naslovom *Ostal sem v noči*. Na večeru je nastopil pisatelj, kritik in urednik Frank Keizer, z njim se je pogovarjala Barbara Pogačnik.

V okviru 21. Festivala za tretje življenjsko obdobje smo organizirali prvega izmed dogodkov Srečevanja svetov z naslovom *Literatura in starost*. O tem, kako poteka tematizacija staranja in starosti skozi literaturo in kaj nas literatura lahko nauči in posreduje o našem odnosu do pogosto tabuizirane teme staranja, smo se pogovarjali s Tino Bilban, eno od urednic priročnika o knjigah na temo staranja, ter z Ottom Gerdino, predstavnikom Opro, Zavoda za Aplikativne študije. Pogovor je vodila Barbara Pogačnik.

Srečevanje svetov: Tina Bilban, Otto Gerdina in Barbara Pogačnik. Foto © MKH, arhiv DSP

6. 10. je na Vrtu Lili Novy potekala novinarska konferenca ob naznanitvi Jenkovih dnevov in nominirancev za Jenkovo nagrade 2022. Komisija v sestavi Alja Adam (predsednica), Franci Novak, Klarisa Jovanović, Ivan Dobnik in lanskoletna nagrajenka Nina Dragičević so izbrali štiri nominirane pesniške zbirke: Brane Mozetič: *Aktivistovi zapisi*, Jernej Županič: *Orodje za razgradnjo imperija*, Nataša Velikonja: *Prostor sred križišč* in Kristina Kočan: *Selišča*.

V okviru medregijskega sodelovanja smo 7. 10. skupaj z MO Koper in Ankaran, KUD Faral Ankaran, Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper, Slovenističnim društvom Koper, Inštitutom za jezikovne študije Koper, UP Fakulteto za turistične študije Portorož, Zavodom za mladino, kulturo in turizem Koper, Kulturnim društvom

Skala Kubed ter Društvom 5. kader organizirali 5. večer jadranske poezije, ki je potekal v kapelici hotela Adria v Ankaranu. Posvečen je bil spominu na Borisa Pahorja, v njegovo čast so se z branjem kot gosti zvrstili Aleksander Peršolja, Nina Medved, Igor Likar, Nada Galant in Ace Mermolja. Z glasbenim recitalom Veter z juga sta nastopila Tinkara Kovač in Marino Legovič, spomin na Borisa Pahorja pa je obeležila Neva Zajc. Dogodek je povezovala Irena Urbič.

V okviru Jenkovih dni, ki so potekali med 18. in 27. 10., smo v sodelovanju z Zavodom za turizem in kulturo Kranj, KD Simona Jenka – Šmonca Mavčiče ter Mestno knjižnico Kranj 18. 10. v Prešernovem gaju v Kranju pripravili recital v poklon Simonu Jenku, 20. 10. je v Mestni knjižnici Kranj potekalo srečanje z Andrejem Rozmanom Rozo za otroke, 22. 10. je bil organiziran pohod po Poti Jeprškega učitelja, 25. 10. koncert Roka Terkaja Kla Kla Klasika, 26. 10. literarni koncert Anje Zag Golob in Draga Ivanuše. Jenkova nagrada je bila podeljena 27. 10. v dvorani Mestne knjižnice, z literarnim branjem so se predstavili nominiranci, nastopil je glasbeni duo Tantadruj, nagrado pa je prejela Nataša Velikonja za pesniško zbirko *Prostor sred križišč*.

Tiskovna konferenca ob Jenkovih dnevih: Dušan Merc, Rudi Zevnik, Klemen Malovrh in Ivan Dobnik.

Foto © MKH, arhiv DSP

15. 11. je potekal drugi pogovor iz sklopa Srečevanje svetov, o bralnih navadah sta se pogovarjala Andrej Blatnik in Marko Kravos, 23. 11. pa sta se o sanjah in sanjskosti pogovarjala Brane Mozetič in Matjaž Lunaček.

10. 12. smo skupaj s SC PEN in DSKP v znak solidarnosti s protesti v Iranu ob dnevu človekovih pravic pripravili literarno branje v sklopu svetovnih branj.

Okrogla miza miza *Literatura nekoč in danes ter medgeneracijski dialog* je potekala 20.12. Na okrogli mizi so mnenja o stanju literature nekoč in danes med seboj soočili mlajši in nekoliko starejši avtorji in avtorice: Dejan Koban, Suzana Tratnik, Nežka Struc in Iztok Osojnik. Spregovorili so o poziciji ustvarjalca/ustvarjalke, o spremembah skozi čas in današnjem stanju slovenske poezije ter o tem, kako lahko medgeneracijski dialog med seboj poveže mlajšo in starejšo pesniško generacijo. Pogovor je vodil Igor Divjak.

Menimo, da je delo komisije leta 2022 potekalo ustaljeno in primerno, prireditve pa so bile, predvsem po zaslugi zaposlenih v pisarni DSP in tudi s prostovoljnim sodelovanjem članov komisije, izvedene profesionalno.

Dr. Zoran Pevec,
predsednik Komisije za prireditve

POROČILO O IZBORU ZA STRITARJEVO IN JENKOVO NAGRADO 2022

Znotraj programa Literarne prireditve se vsako leto podelita dve nagradi DSP, tj. Stritarjeva nagrada za mladega kritika in Jenkova pesniška nagrada. Stritarjeva nagrada se že tradicionalno podeli v sodelovanju na festivalu Pranger na začetku meseca julija, Jenkova pa znotraj Jenkovih dni v Kranju praviloma 27. oktobra.

Stritarjeva nagrada 2022

Stritarjeva nagrada za mladega kritika se podeljuje enkrat na leto za obdobje enega koledarskega leta. Žirijo za izbor in podelitev Stritarjeve nagrade so v letu 2022 sestavljali Robert Kuret (Stritarjev nagrajenec 2021, predsednik žirije), Veronika Šoster in Zoran Pevec. Žirija za Stritarjevo nagrado se je sestala dvakrat in na koncu drugega srečanja sklepčno izbrala Stritarjevega nagrajenca 2022 Muanisa Sinanovića in v pisni obliki utemeljila njihov izbor (gl. spodaj). Podelitev Stritarjeve nagrade je potekala na Slavnostnem zaključku festivala Pranger v Rogaški Slatini v petek, 8. 7. 2022.

Muanis Sinanović se podelitve nagrade zaradi obveznosti v tujini ni utegnil udeležiti.

Foto © Arhiv Muanisa Sinanovića

Utemeljitev Stritarjeve nagrade 2022

»**Muanis Sinanović** je na področju literarne kritike že dobro uveljavljeno ime. Od začetkov na *Radiu Študent* do *Literature*, *Vrabca Anarhista*, *Radia ARS* je za njegovo pisanje značilno razbiranje vpisovanja mnogih vrst ideološkosti v literaturo in tudi v sam razmislek o njej. Ena od najbolj opaznih kvalitete njegovih kritik je nesamoumevna kontekstualizacija, pa naj bodo to različne literarno-umetnostne tradicije ali pa teoretično-filozofski okviri, ob čemer literaturi in sebi ne dopušča ležernosti in jo bere kot izrazito sodobni oz. današnji bralec, ki se zaveda družbeno-zgodovinskega trenutka, v katerem živi in ki včasih bolj včasih manj vidno vpliva na oblikovanje literarnih del in način njihovega vrednotenja. Za to je potrebna tudi določena osebna senzibilnost, ki si jo Sinanović kot kritik tudi dopusti. A pri tem je potrebno poudariti, da ne gre za zapiranje literature v nek zasebni kontekst, ampak da se osebna interakcija dogaja na nivoju, kjer je izrazito pogojena z bivanjem tako v zgodovinskem momentu določene družbe kot v specifikah literarnega ali kulturnega miljeja v Sloveniji. Ravno zaradi tega lahko tudi ugotovimo, da njegove kritike zaznamuje prepoznaven slog, ki potrpežljivo artikulira večplastnost tako literarnega dela kot konteksta, v katerem se nahajata literatura in kritik sam. Žirija torej meni, da Muanis Sinanović zaradi svojega konsistentnega kritiškega dela, ki ga zaznamujejo tudi zareze in prenavljanje lastnih pristopov, prejme letošnjo Stritarjevo nagrado za obetavnega mladega kritika.«

ŽIRIJA: Robert Kuret (predsednik žirije), Veronika Šoster (članica) in Zoran Pevec (član).

Jenkova pesniška nagrada 2022

Jenkova pesniška nagrada se podeljuje enkrat na leto za najboljšo pesniško zbirko v obdobju dveh koledarskih let.

Žirijo za Jenkovo nagrado so v letu 2022 sestavljali Alja Adam (predsednica žirije), Franci Novak, Ivan Dobnik, Klarisa Jovanović in Nina Dragičević (lanskoletna nagrajenka). Žirija se je sestala dvakrat in na zadnjem srečanju izbrala tako štiri nominirance kot tudi nagrajeno pesniško zbirko 2022 – tj. Nataša Velikonja: *Prostor sred križišč* (ŠKUC, 2021). Svečana podelitev nagrade se je odvila v četrtek, 27. oktobra, v Mestni knjižnici Kranj.

Nominirane pesniške zbirke za Jenkovo nagrado 2022, Foto © MKH/Društvo slovenskih pisateljev

Utemeljitev za nominirane pesniške zbirke 2022

Brane Mozetič: *Aktivistovi zapisi* (Škuc, 2022)

Medtem ko nas je Brane Mozetič v svoji prejšnji pesniški zbirki peljal v sanje, nas zdaj vodi skozi budno življenje. Pesniška zbirka *Aktivistovi zapisi* se lahko sprva zdi kot niz dogodkov, sestavljenih iz preprostih stavkov, kot bi šlo za pesnikovo fotografsko delo. Spominja se medikalizacije homoseksualnih oseb, homofobnega napada, ki ga je doživel leta 2001 v lokalu Galerija pri mestni hiši v Ljubljani, pa še enega in še enega. Vsakič gre življenje kar nekako naprej, kot se ne bi zgodilo nič, a časovna perspektiva pokaže, da je / med nami / vse več konformistov, vse več klerikalcev, vse več kolaboracionistov, vse več fašistov /. Toda ravno v tem je nepreprostost, neenostavnost te zbirke, namreč v avtorjevi ugotovitvi, kako zlahka se nestrpnost in nasilje, ki nosita izjemno težo in kompleksnost, (re)producirata in vpijata v življenje. Nasilje pač ni preprosto, nasilno je. Napade na homoseksualne osebe je bilo treba najprej izumiti, homofobne slogane se je bilo treba najprej spomniti, fašizme pa si zamisliti, niso se zgodili sami od sebe. *Aktivistove zapise* prežemajo tudi spomini na trenutke ljubezni in erotike, ki so vselej v tvegane položaju. In tako dalje skozi desetletja avtorjevih spominov, zapisanih skozi tankočutno perspektivo in zbranost. Spomini pa niso samo avtorjevi. Da bi lahko nastali, smo morali na ta ali oni način sodelovati vsi, namiguje Mozetič. Pomenljivo je, da je bilo z *Aktivistovimi zapisi* kar nekaj katalogizacijske zmede. Pesniška knjiga je nekako pristala med esejistiko, od koder jo je avtor uspešno izvlekel in vrnil k poeziji, kjer pa, kot mu zagotavljajo, morda ne bo ostala. Nekje je nekdo, ki odloča, nato pa njegova ali njena odločitev še kako šteje. Kar nas seveda zopet pripelje k

Mozetičevim pesmim: homoseksualno skupnost / mesto meče na cesto, / novodobni aktivisti izkoriščajo stare aktiviste za samopromocijo, / nad vsemi možnimi grafiti in ljubezenskimi izjavami kraljuje napis Ubij ubij pедера! / Morda ne vemo, kdaj se to dogaja, a za to tudi gre – dogaja se ves čas. Če se zdi, da smo v času bistveno napredovali in da smo zdaj v drugih časih, ima Mozetič za nas še kakšen spomin, morda še/že včerajšnjega.

Jernej Županič: Orodje za razgradnjo imperija (LUD Literatura, 2021)

Jernej Županič v pesniški zbirki *Orodje za razgradnjo imperija* ne išče tolažbe nekega vnaprej pripravljenega in na pladnju ponujenega smisla, ali, kot zapiše v eni od pesmi: *Vzemi me ven iz tega smiselnega obtoka*. A to še zdaleč ni hermetično zaprto pesniško delo, kot bi se zdelo na prvo branje, prav nasprotno; v domiselno spletnje besed in podob sta vtakana zavzet in zavezujoč odnos do družbene stvarnosti in preizpraševanje človekove vloge v svetu. Pesmi na posreden način naslavljajo človeško destruktivnost, uporabo in zlorabo okolja in nečloveških bitij, ki se v precejšnji meri dogaja tudi skozi uporabo in zlorabo jezika. In ker so v tej hiši, zgrajeni iz jezika, že vsebovane sheme in kalupi za mišljenje in delovanje v svetu, je vsaka hiša past. Ali pa: »*Hiša je projekt, / kako živeti v samem sebi.*« Orodje za razgradnjo razstavlja to hišo tako, da njene zidake, besede, izzame iz vsakdanje, znane rabe, jih postavlja v neobičajne kontekste in na ta način preizprašuje njihovo samoumevnost, s tem pa tudi samoumevnost našega delovanja in razumevanja sveta. A Županičev drzen, svež in luciden pesniški projekt se upira vsakim opredelitvam. Z inovativnostjo, kalejdoskopskim menjavanjem podob in osvobajajočim humorjem, ki ni sam sebi namen, ampak je nepogrešljivi del orodja za razgradnjo, nas potiska do roba sveta, do roba ravnine, do »*roba nad prepadnim robom*«, do roba jezika, da se lahko ozremo in od daleč vidimo krhko naravo naših konstrukcij; da se spotikamo ob kršje, ki ga puščamo za sabo. Da »*krhke vezi postanejo kršje*«.

Nataša Velikonja: Prostor sred križišč (Škuc, 2021)

Zaokrožena in premišljeno zgrajena pesniška zbirka Nataše Velikonja je sestavljena iz sedmih vsebinskih sklopov, v katerih je pesnica v ospredje postavila iskanje ljubezni. Na začetku se lirski subjektka, ki biva v urbanem okolju, zaznamovanem z individualizmom in hitrimi prehajanji, srečuje z obupom in dvomom. V ospredje postavi svojo ranljivost, spregovori tudi o žalosti: *pisanje se mi gnusi..., ko potiskam vanj tisti tovor žalosti, ki ne more nikamor drugam*. (str. 36). A prav zmožnost brezkompromisnega soočanja z lastnim notranjim dogajanjem, z bolečino, praznino in z vsem, kar je prisotno, odpre polje za nastanek novega – za spremembo. Pesnica zapiše, da je za samoto potreben pogum. Prav tako pa je pogum potreben tudi za življenje v dvojini, za prepoznavanje bližine, ki se meri v »malih enotah«. *In te male enote, milimetri, sekunde, niso razdalje, možnosti so, prihodnosti, tako blizu*. (str. 84). Avtorica zapiše, da se lezbični filmi končajo, ko prideta dve skupaj, medtem, ko je ljubezen, ki se hrani s predanostjo in drobnimi pozornostmi, vselej na začetku: *...kot, da ni nič pred menoj..., jo ljubim*.

Pesmi v drugem delu zbirke izražajo voljo do življenja, željo po iskanju lepega – pesnica zapiše, da premalo pišemo o lepoti. Pretočen pesniški jezik bralca/bralke ponese na svojih brzicah v slikovite prostore intimne, kjer ljubimka lirski subjektki ves večer popravlja rdeč šal. Kjer ljubezen »lovi« ali »odloži trenutek« in se bohoti v vsej svoji silovitosti, tuzemski kompleksnosti in presežnosti.

Kristina Kočan: Selišča (Litera, 2021)

Kristina Kočan v svoji peti pesniški zbirki *Selišča* ustvari kompleksno poetično vzdušje tako po obliki kot vsebini, kjer izstopata intenzivna govorica z opustitvijo ločil ter kompozicija enjambementov, kar daje celotni zbirki svežino, pretočnost, kompaktnost in ji določa vsebinsko večplastnost. Izstopajo intenzivni elementi narave, ljubezni, materinstva in iskanja kraja naselitve. Poleg izrazitih poetično-jezikovnih funkcij zbirke je njena odlika tudi uspešno poetično najdevanje umetniških prostorov med fizičnim in metafizičnim, torej brezčasno lebdenje med prej in potem, med tukaj in tam, v območju spomina, ki piše in ustvarja pesem. Antropocentričnost je zaradi močne vseprisotnosti narave diskretno postavljena v ozadje. Podobe ptic, letnih časov, rastlin in razgibano migotanje favne in flore pa nam v zbirki *Selišča* nehote odpirajo tudi problematiko

zlorabljenega sveta drugih (in drugačnih) oblik življenja, čeprav na to nikjer ne opozori eksplicitno. V pesmi *obalo očesati* najdemo elemente apokaliptičnosti in ekologije, sama zbirka *Selišča* se odvija med Ameriko in Slovenijo, kar jo izpostavlja kot planetarno, umik ločil ter uporaba malih tiskanih črk pa ji dvigne tempo besedno-miselnega ritma in bralcu z užitkom omogoča branje celotne zbirke brez vmesnih »počivališč«. Specifične besede, ki jih v svoj pesniški svet s spretno kombinatoriko uvaja Kristina Kočan, so ravno tako vredne pozornosti in v kontekstu zbirke zaživijo avtonomno, »osvobojeno« življenje. Če izpostavimo samo naslovno besedo »selišča«, po kateri se imenuje tudi drugi del zbirke, lahko vidimo in slišimo, kako sveže, neobremenjeno in mnogopomensko zazveni.

Dušan Merc, Nataša Velikonja, Foto © Media speed

Utemeljitev žirije za Jenkovo nagrado 2022 – Nataša Velikonja: Prostor sred križišč (ŠKUC, 2021)

Ljubezen, (za)upanje, sprememba

Nataša Velikonja v svoji pesniški zbirki, ki jo zaznamuje jasen dramaturški lok, zapiše, da *ko enkrat nekaj veš, ne moreš več nazaj*. Nova izkušnja v doživljanju, ki je vselej telesna in presega umsko zbiranje informacij, vznika na presečišču med soočanjem z lastno ranljivostjo in zmožnostjo vztrajanja v negotovosti. *Kar veš, te žene v premik*. V sedmih vsebinskih sklopih pesniška subjektka potuje od obupa, razočaranja in strahu k prostoru dvojine, k ljubezni, ki v celoti zaznamuje pričujočo pesniško zbirko. Pesniška subjekta pravi, da je strah tisti, ki nam polaga obvezo na oči, nam jemlje pogum in ovira naše gibanje. Šele ko okrepimo lastno zavedanje, izostrimo lastno »vidno polje«, ko sežemo k svoji bolečini in praznini, pride do premika, do spremembe.

Subjektka išče ljubezen in jo tudi najde - z ljubimko se srečata »sredi kaosa vrvečih križišč«. Ljubimki si počasi, z nežnostjo in predanostjo ustvarjata svoj prostor sredi hitrega urbanega utripa. Pesnica pravi, da se lezbični filmi končajo, ko prideta dve skupaj, medtem ko je ljubezen, ki se hrani s predanostjo in drobnimi pozornostmi, vselej na začetku: ... *kot, da ni nič pred menoj..., jo ljubim*.

Veronika Šoster je v uvodni besedi k knjigi zapisala, da lahko knjigo Nataše Velikonja beremo kot prelepo sodobno serenado, ki nas zaziba v prav posebno ljubezensko izpoved. Gibek in tekoč pesniški jezik zarisuje slikovitost intime, kjer ljubezen »lovi« ali »odloži« trenutek« in se bohota v vsej svoji kompleksnosti. Čutne, prodorne in iskrene pesmi utrjujejo naše zaupanje v ljubezen.

Nataša Čebular,

Strokovna sodelavka za literarne prireditve, mednarodno sodelovanje, zbirko Litteræ Slovenicæ in administrativno pomoč v pisarni DSP

POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA PISATELJSKEGA ODRA DSP NA 38. SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU

Z Nano Vogrin in Niko Brajnik smo skupaj koordinirale program za Pisateljski oder 2022 in opremile razstavno stojnico Društva slovenskih pisateljev za 38. Slovenski knjižni sejem, ki jo je DSP letos prvič dobilo na voljo od Zbornice knjižnih založnikov in knjigotržcev. Letošnji Slovenski knjižni sejem je s sloganom *Berem svet* potekal v živo od torka, 22. 11. 2022, do nedelje, 27. 11. 2022, e-knjižni sejem pa je trajal vse do nedelje, 4. 12. 2022. Knjižni sejem se je po dveh letih ponovno vrnil z živimi dogodki, in sicer na svojem primarnem prizorišču – tj. na Gospodarskem razstavišču.

Razstavno-prodajna stojnica Društva slovenskih pisateljev
Foto © Nika Brajnik/Arhiv DSP

Poleg spremembe prizorišča sejemskega dogajanja je bila sprememba tudi pri koordiniranju dogodkov za Pisateljski oder, ki je predstavljal enega izmed skupno štirih odrov na sejmu (Glavni oder, Oder mladih in Pogovorna postaja). DSP je v sklopu koordinacije odra lahko samostojno oblikoval program za polovico prireditev, tj. od skupno **54 dogodkov** pomenilo neodvisno oblikovanje programa za **29 literarnih prireditev** DSP in sorodnih društev ali drugimi večletnimi partnerji (DSKP, PEN, IBBY in Bralna značka in revija Otrok in knjiga, JAK, Program Ars), od tega je **20** literarnih prireditev predstavilo raznoliko delovanje Društva slovenskih pisateljev in njegovih projektov.

V dopoldanskem času je bil program namenjen vsebinam otroške in mladinske literature. Predstavili so se natečaj Župančičeva frulica, projekt Rastem s knjigo (JAK RS), na temo otroške in mladinske literature sta potekali tudi dve okrogli mizi.

Večerni termini so bili posvečeni literarnim vrhuncem, predvsem literarnim nagradam in njihovim prejemnikom ter nominirancem – nagrada MIRA, podelitev nagrade za najboljši knjižni prvenec in nagrade za mladega prevajalca Radojke Vrančič, prav tako so se predstavili Jenkovi nominiranci in nagrajenka, nastopil pa je tudi nagrajenec letošnjega kresnika Roman Rozina. Prav tako je bil na Pisateljskem odru predstavljen projekt PESMOMAT, avtomat za poezijo pa je bil ves čas prisoten na sejmu ob DSP stojnici. Manjkali niso niti krajši filmski portreti preteklih vileniških nagrajencev in pisateljev ter pisateljic, ki pišejo za mlade in najmlajše, in knjižne zbirke Litterae Slovenicae.

O pisanju in o prevajanju pravljic Melje, melje mlinček Anje Štefan; Rawley Grau, Tina Bilban, Anja Štefan, Foto © Nika Brajnik/Arhiv DSP

Izbrana poezija Jenkovih nominirancev in nagrajenke 2022; Brane Mozetič, Nataša Velikonja, Nina Dragičević, Kristina Kočan, Jernej Zupanič, Foto © Nika Brajnik/Arhiv DSP

Ocenjujemo, da je program Pisateljskega odra tako kot vsako leto tudi letos okrepil in širil glas pisateljic in pisateljev, prevajalcev, urednikov, literarnih strokovnjakov, založb ter institucij/društev, ki v risu svojih dejavnosti izdajajo tudi knjige oziroma cenijo njihove ustvarjalce ter bralce.

Vsi dogodki na vseh štirih odrih so bili v času sejma snemani in so dostopni na naslednji povezavi:
<https://knjizni-sejem.si/posnetki/>

Literarna skodelica kave: Brane Mozetič, Boštjan Gorenc – Pižama, Martin Ramoveš, Janez Ramoveš.

Foto © Nika Brajnik/Arhiv DSP

Program

torek, 22. november 2022

11.00 Branje po idrijsko, Slovenska matica

12.00 DSP filmoteka: Ko se mladi literarni ustvarjalci zatečejo v Odisejevo zatočišče 2, Društvo slovenskih pisateljev

13.00 Lektoriranje – miti včeraj, danes, jutri, Lektorsko društvo

14.00 Vrabc Anarhist predstavlja Pesmomat Slovenske pisateljske poti, Društvo slovenskih pisateljev

15.00 Antika v romanu na Slovenskem, Celjska Mohorjeva

16.00 Odisejevo zatočišče 3 in nagrada SEP za mlade avtorje, Društvo slovenskih pisateljev

17.00 Predstavitev nove predsednice MIRE in prejemnice nagrade MIRA 2022, PEN/MIRA

18.00 Nominiranke nagrade MIRA 2022, PEN/MIRA

sreda, 23. november 2022

09.00 DSP filmoteka: Videoportreti otroških in mladinskih avtorjev 1, Društvo slovenskih pisateljev

10.00 Župančičeva frulica, Društvo slovenskih pisateljev

11.00 Sramota v sliki in besedi, ZRC SAZU

12.00 DSP filmoteka: Litterae Slovenicae in video predstavitve avtorjev, Društvo slovenskih pisateljev

13.00 ČLOVEK – COGITO – KOZMOS, Založba Hermes IPAL

14.00 Poetikonove SONČNICE 2022, Hiša poezije

15.00 DSP filmoteka: Videoportreti otroških in mladinskih avtorjev 5, Društvo slovenskih pisateljev

16.00 Knjižna srečanja, srečevanja svetov – Literatura in sanjskost, Društvo slovenskih pisateljev

17.00 PET POGOVOROV KOOPERATIVE THD, PET PODROČIJ HUMANISTIČNE MISLI: 1. UMETNOST, Kooperativa THD

18.00 Izbrana poezija Jenkovih nominirancev in nagrajenke 2022, Društvo slovenskih pisateljev

četrtek, 24. november 2022

09.00 DSP filmoteka: Videoportreti otroških in mladinskih avtorjev 2, Društvo slovenskih pisateljev

10.00 O pisanju in o prevajanju pravljic Melje, melje mlinček Anje Štefan, Društvo slovenskih pisateljev

11.00 PET POGOVOROV KOOPERATIVE THD, PET PODROČIJ HUMANISTIČNE MISLI: 2. FILOZOFIJA, Kooperativa THD

12.00 Iz zakladnice slovenske prevodne književnosti, Društvo slovenskih književnih prevajalcev

13.00 NAJDENO S PREVODOM, Založba Goga

14.00 Govorite flamsko, srbsko in portugalsko? Brez skrbi, prevajamo za vas, Založba Goga

16.00, Literarni večer ob maturi 2023 – Henrik Ibsen: Nora 3, Program Radia Slovenija – program Ars

18.00 Podelitev nagrade za najboljši knjižni prvenec in nagrade Radojke Vrančič za mladega prevajalca, Program Ars, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Društvo slovenskih pisateljev

petek, 25. november 2022

09.00 DSP filmoteka: Videoportreti otroških in mladinskih avtorjev 3, Društvo slovenskih pisateljev

10.00 Mladi in knjiga: RASTEM S KNJIGO z avtorji izbranih knjig, JAK RS

11.00 Matično likovno dopoldne, Slovenska matica

12.00 SKRIVNO ŽIVLJENJE ŠOLSKIH KNJIŽNIC. Pogovor o dosežkih in pomanjkljivostih šolskih knjižnic, Društvo slovenskih pisateljev

13.00 Zgodbe so krila, Slovenska sekcija IBBY, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in revija Otrok in knjiga

14.00 Zgodbe so krila: pogovor z ustvarjalci, Slovenska sekcija IBBY, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in revija Otrok in knjiga

15.00 Tjaša Gašparič – Polnočna zvezda, Tjaša Gašparič

16.00 Literarna skodelica čaja: Boštjan Gorenc – Pižama in Jedrt Maležič, Društvo slovenskih pisateljev

17.00 PET POGOVOROV KOOPERATIVE THD, PET PODROČIJ HUMANISTIČNE MISLI: 3. POLITIKA, Kooperativa THD

18.00 POETIKONOVE LIRE – srečanje s slovenskimi pesniki, Hiša poezije

sobota, 26. november 2022

09.00 DSP filmoteka: Videoportreti otroških in mladinskih avtorjev 4 in READ-IN-CLUB, Društvo slovenskih pisateljev

10.00 Zlata doba španske mladinske književnosti, Španija v fokusu

- 11.00 Izzivi pri prevajanju antične filozofije, Slovenska matica
- 12.00 DSP filмотeka: Privid na čudovitem vrtu, Prostost sveta, Društvo slovenskih pisateljev
- 13.00 Vznemirljivi španski strip, Španija v fokusu
- 14.00 Handke v slovenskih prevodih: ob 80-letnici Petra Handkeja, Društvo slovenskih književnih prevajalcev
- 15.00 Strogo zaupno z Brankom Gradišnikom, Založba Pivec
- 16.00 Okrogla miza DIALOGI, Slovenski center PEN
- 17.00 PET POGOVOROV KOOPERATIVE THD, PET PODROČIJ HUMANISTIČNE MISLI: 4. PSIHOANALIZA, Kooperativa THD
- 18.00 V družbi kresnikovega nagrajenca Romana Rozine, Mladinska knjiga
- 19.00 Družbenokulturni dialog med Slovenijo in Španijo, Španija v fokusu

nedelja, 27. november 2022

- 11.00 Dve luni in njuno mlado literarno ozvezdje, Hiša poezije
- 12.00 DSP filмотeka: Opazovalec smrti, Očaran z mesečino, Društvo slovenskih pisateljev
- 13.00 POETIKONOVE LIRE – vrhunska svetovna poezija, Hiša poezije
- 14.00 Čustveno opismenjevanje in knjige, Založba Malinc
- 15.00 Valovi Vilenice, Društvo slovenskih pisateljev
- 16.00 Literarna skodelica kave: Boštjan Gorenc – Pižama in Martin in Janez Ramoveš, Društvo slovenskih pisateljev
- 17.00 PET POGOVOROV KOOPERATIVE THD, PET PODROČIJ HUMANISTIČNE MISLI: 5. ZNANOST, Kooperativa THD

Nataša Čebular, Nana Vogrin, Nika Brajnik
Koordinatorke programa Pisateljskega odra 2022

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA MEDNARODNO SODELOVANJE ZA LETO 2022

Komisijo za mednarodno sodelovanje so v letu 2022 sestavljali Barbara Pogačnik (predsednica), Marij Čuk, Ivan Dobnik in Petra Kolmančič, ki se je sestala trikrat. Področja dela komisije ostajajo bilateralne pisateljske izmenjave, gostovanja članov DSP v tujini, rezidenčni program DSP, mednarodni projekt EU Odisejevo zatočišče 2 in 3 ter osveščanje članov DSP o avtorski pravici na področju literature.

Znotraj programa rezidenčno bivanje in rezidenčno stanovanje DSP (Pisateljski atelje Daneta Zajca) sta bila leta 2022 načrtovana dva rezidenčna programa, prvi v okviru evropskega projekta Odisejevo zatočišče 2 in 3 za mlade literarne ustvarjalce ter drugi Rezidenčni program 2022 za tuje literarne posrednike v Ljubljani/Sloveniji.

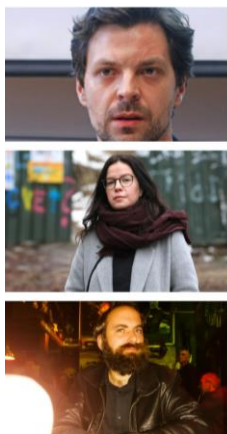
Znotraj programa Odisejevo zatočišče 2 so se do konca septembra odvila štiri rezidenčna gostovanja, in sicer hrvaškega dramaturga, pesnika in pisatelja Dina Pešuta, valežanskega pisatelja Lloyd Markhama, hrvaške pesnice Maje Klarić in valežanske pisateljice Rebecce Thomas. Vsi rezidenti so imeli za čas bivanja tudi t. i. mentorja in so bili predstavljeni v okviru dogodkov javnosti, kot sledi:

- V okviru Festivala Fabula je bil predstavljen Dino Pešut v 10. marca Cankarjevem domu, 11. marca v Mini teatru in 25. marca v Gledališču Glej. Dino Pešut je nastopil tudi na Večeru slamovske poezije Ožuljen jezik 23. marca v Mariboru.
- 11. aprila 2022 je na Vrtu Lili Novy potekal Literarni večer z Lloydom Markhamom in Aljošo Toplakom, dogodek je moderiral Igor Divjak.
- 3. maja 2022 je tudi na Vrtu Lili Novy DSP organiziral Literarni večer z Majo Klarić in Kajo Teržan. Dogodek je povezoval Dejan Koban.
- 19. maja 2022 pa je moderatorica Katja Zakrajšek predstavila in izpraševala valižansko rezidentko Rebecca Thomas.

Nastale intervjuje z Vrabcem Anarhistom smo predstavili tudi na 27. Slovenskih dnevih knjige. V okviru tega projekta so v partnerskih državah gostovali tudi slovenski avtorji – Davorin Lenko (Wales), Katja Zakrajšek (Beograd, Wales), Svetel (Wales), Tomo Podstenšek (spletna rezidenca), Uroš Prah (Grčija).

DSP je izdal tudi e-knjigo z naslovom »Literary Exchange During Lockdown in 2020. International Literary Pen Pals in the Birth Year of Covid-19«, kjer so zbrana virtualna dopisovanja med rezidenti Odisejevega zatočišča 2 in mladimi slovenskimi avtorji in prevajalko, ter njihovimi refleksijami po izvedenih rezidencah v Ljubljani.

Pri nadaljevanju mednarodnega rezidenčnega projekta Odisejevo zatočišče 3 so bili izbrani trije slovenski rezidentje, ki se bodo v letu 2023 udeležili svojih rezidenc v partnerskih državah, in sicer: Tibor Pandur, Ajda Bračič in Sergej Harlamov. Na razpis za mlade scenariste za rezidenco na Malorci nismo prejeli nobene prijave.

Znotraj rezidenčnega programa DSP za tuje literarne posrednike v Ljubljani je bilo objavljeno vabilo marca 2022 za prijave. DSP je prejelo deset prijav in komisija je izbrala šest tujih rezidenčnih gostov, in sicer: Susan Curtis (Anglija), Brian Henry (Amerika), Kristino Tamulevičiūtė in Aušro Kaziliūnaitė (Litva), Dirk Hülstrunk (Nemčija), Lenka Kuhar Daňhelová (Češka) in Nikodem Szczygłowski (Poljska). DSP je gostil vse izbrane rezidente, jih povezal s t. i. literarnimi mentorji (DSP člani), ter jih predstavil na literarnih večerih. Vrabec Anarhist je objavil njihove prevode in prispevke o njihovem rezidenčnem bivanju.

Rawley Grau, Mojca Kumerdej, Andrej Blatnik in Susan Curtis. Foto © Nataša Čebular, Arhiv DSP

Marko Kravos in Lenka Kuhar Daňhelová. Foto © Nataša Čebular, arhiv DSP

V zbirki *Litteræ Slovenicæ* je v letu 2022 izšla ena nova izdaja, in sicer pesniška zbirka *Počasna plovba* Uroša Zupana v angleškem prevodu. Predstavitve španskega prevoda knjige *Težkomentanci / Mentaless pesados*, ki je bil izdan v 2021, je potekala 25. maja v knjigarni Ubu libros v Granadi, kjer sta ga predstavili avtorica Jedrt Maležič in prevajalka Marjeta Drobnič. Nemški prevod pesniške zbirke *Koža/Haut*, ki je izšel v 2021, je bil predstavljen v Bildungshaus Schloss Retzhof 6. aprila. Z nekaterimi dogodki smo promovirali tudi nekatere starejše izdaje zbirke *Litteræ Slovenicæ*, 25.3. je v Pavlovi hiši nastopil Vinko Möderndorfer (*Wie in Film*), 24.6. pa Veronika Dintinjana (*Gelb brennt der Forsythienstrauch*) in 24.9. Veronika Simoniti (*Teufelssprache*). V septembru je potekala spletna promocija video predstavitev vseh petih knjižnih izdaj (Peter Svetina, Jedrt Maležič, Lidija Dimkovska, Tone Škrjanec in Uroš Zupan).

Organizirana je bila tudi dvodnevna delavnica z naslovom »Avtor_ica na enotnem digitalnem knjižnem trgu v Evropi in Sloveniji«. V prvem delu delavnice je generalna sekretarka Sveta evropskih pisateljev (EWC), avtorica in urednica Myriam Diocaretz, predstavila spremembe, ki jih uvaja Direktiva o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu. V drugem delu delavnice je predsednica Društva slovenskih založnikov Valentina Smej Novak osvetlila avtorske pravice v precepu in ravnovesju med javnim dobrim in interesom avtorja, ter izpostavila spremembe, ki jih prinaša implementacija EU direktive 2019/790 v Sloveniji.

V letu 2022 je DSP tudi pričel pripravljati drugo DSP antologijo kratke zgodbe v uredništvu Mojce Pišek, ki nastaja znotraj serije predstavitev antologij slovenske sodobne književnosti za namen predstavitve Slovenije na knjižnem sejmu v Frankfurtu.

Barbara Pogačnik,
predsednica Komisije za mednarodno sodelovanje
in

Nataša Čebular,
strokovna sodelavka za literarne prireditve, mednarodno sodelovanje, zbirko *Litteræ Slovenicæ* in
administrativno pomoč v pisarni DSP

POROČILO SEKCIJE ZA OTROŠKO IN MLADINSKO KNJIŽEVNOST ZA LETO 2022

Priprave na sejma v Bologni in Frankfurtu

V sklopu priprav na sejma, kjer bo Slovenija častna gostja, smo se v Bologni srečali s predstavniki sorodnih društev iz Italije, Francije in Norveške ter razpravljali o razlikah in skupnih točkah, kjer lahko sodelujemo. Pogovor je potekal v organizaciji ICWA Associazione Italiana Scrittori per Ragazzi - Italijanskega združenja mladinskih pisateljev.

Sočasno so se začele priprave na snemanje filma z delovnim naslovom Čitalnica.

Pri samem snemanju smo se odločili za sodelovanje z društvom Argo in podizvajalcem, producentom Adrijan film. Film je bil dokončan decembra in bo prikazan na sejmi v Frankfurtu in v Bologni. Organizacijo snemanja je prevzela Nataša Konc Lorenzutti.

29. marca smo organizirali solidarnostni recital mladinskih književnikov za mladino in otroke iz Ukrajine z naslovom Je dolga, dolga prašna pot. Nastopili so: Jana Bauer, Mateja Gomboc, Aksinja Kermauner, Nataša Konc Lorenzutti, Majda Koren, Zlatko Kraljič, Marko Kravos, Nina Mav Hrovat, Maša Ogrizek, Matjaž Pikalo, Sebastijan Pregelj, Andrej Rozman Roza, Cvetka Sokolov, Anja Štefan, Peter Svetina, Janja Vidmar in kitarist Anton Lorenzutti.

Solidarnostni recital. Foto © Arhiv DSP, MKH

Na Kulturnem bazarju, ki je potekal 31. marca v Cankarjevem domu, smo na razstavnem prostoru Bralne kulture predvajali video portrete otroških in mladinskih avtoric in avtorjev.

Prvi dogodek iz serije Pravljicnih dvojcev z Andrejem Rozmanom Roza in Izabelo Tominšek smo organizirali 19.6. v okviru Slovenskih dnevov knjige. 2.12. so se učenci OŠ Livada v prostorih DSP srečali z Andrejem Predinom, sledila je delavnica s Petrom Škerlom. 9.12. sta Matjaž Pikalo in Polona Lovšin gostila učenje Srednje vzgojiteljske šole, gimnazije in umetniške gimnazije, 14.12. pa Sebastijan Pregelj in Igor Šinkovec učenke in učence Centra Janeza Levca. Zaključni dogodek Pravljicnih dvojcev, literarno-glasbeni večer Svet je kakor ringaraja je potekal 22.12., nastopili so Anja in Ana Štefan ter Janez Dovč.

Pravljичni dvojci: Sebastijan Pregelj in Igor Šinkovec. Foto (c) MKH, arhiv DSP

Podelitev nagrade desetnica

Člani žirije Jana Bauer, Igor Bratož, dr. Aksinja Kermauner, Majda Koren in mag. Magdalena Svetina Terčon so se sestajali med januarjem in majem. Prebrali so dela, ki jih je pripravila strokovna sodelavka dr. Dragica Haramija, in med njimi izbrali deset najboljših.

Postopek priprave seznama: s seznama so izločene knjige avtorjev, ki niso člani društva. Pri članih društva so izločeni ponatisi, ponovne izdaje knjig, antologije in izdaje knjig v tujih jezikih. Izloženo je tudi gradivo, ki ne sodi med leposlovje ter knjige, ki so bile za nagrado desetnica že nominirane. Izložene so knjige članov žirije za desetnico, ker s knjigami ne morejo kandidirati za nagrado.

Med deset najboljših so se uvrstila dela Mateje Gomboc, Jureta Jakoba, Neli. K. Filipič, Nataše Konc Lorenzutti, Miroslava Košute, Vinka Möderndorferja, Maše Ogrizek, Sebastijana Preglja, Simone Semenič in Cvetke Sokolov.

Desetnico je prejela Mateja Gomboc za delo Balada o drevesu, ki je bila podeljena na sedežu društva 26. maja 2022.

Dušan Merc, Mateja Gomboc in Aksinja Kermauner. Fot (c) MKH, arhiv DSP

Jeseni smo se udeležili sejma v Frankfurtu, kjer smo si ogledali prizorišča ter pričeli s konkretnimi pripravami na dogodke leta 2023.

Slovenski dnevi knjige v Ljubljani - okrogla miza o Frankfurtu in Bologni

V pogovoru, ki ga je vodila Urška P. Černe, so sodelovali Andrej Blatnik, Majda Koren in Miha Kovač.

Oko besede v Murski Soboti

Nataša Konc Lorenzutti je predstavila zgodovino in delo sekcije pisateljem, ki so se udeležili srečanja Oko besede.

V okviru Festivala za 3. življenjsko obdobje je Aksinja Kermauner 29.9. izvedla delavnico z naslovom Srebrni kamišibaj.

16 in 17. novembra smo izvedli dvodnevni program strokovnega usposabljanja Branje za zdravo rast.

Predavanje in delavnice so izvedle:

Anja Štefan: Pripovedovanje zgodb

Aksinja Kermauner: Knjige za otroke z različnimi posebnimi potrebami

Nataša Konc Lorenzutti: Interpretativno branje

Izobraževanje Branje za zdravo rast. Foto © Arhiv DSP, MKH

Pisateljski oder na knjižnem sejmu, Ljubljana

Skrivno življenje šolskih knjižnic

Na okrogli mizi o težavah in uspehih šolskih knjižnic so govorili: pisatelj Slavko Pregl in knjižničarki Polona Končar in mag. Magdalena Svetina Terčon. Pogovor je vodila Polona Konjedic iz založbe Malinc.

Sodelujemo s sorodnimi organizacijami: Bralno značko, slovensko sekcijo IBBY ter Bralnim društvom Slovenije; predlagamo književnike za Andersenovo nagrado in nagrado ALMA.

Nataša Konc Lorenzutti in Majda Koren

POROČILO O IZBORU ZA DESETNICO 2022

Mariborska knjižnica, v okviru te Marta Novak in Maja Logar iz Službe za obdelavo gradiva, sta na pobudo Društva slovenskih pisateljev podali sezname mladinskih knjig, ki so izšle med 1. 1. 2019 in 31. 11. 2021. Seznam je DSP prejelo 12. 1. 2022. Hkrati je bil pridobljen seznam članov Društva slovenskih pisateljev, teh je bilo na navedeni datum 331. Na seznamu, ki je bil oblikovan po avtorjih za vsa tri leta hkrati, je bilo 1065 del.

Postopek priprave seznama: Najprej so bile s seznama izločene knjige tistih avtorjev, ki niso člani društva. Pri članih društva so bili izločeni ponatisi, ponovne izdaje knjig, antologije in izdaje knjig v tujih jezikih. Izločeno je bilo tudi tisto gradivo članov društva, ki ne sodi med leposlovje (informativne knjige) ter knjige, ki so bile za nagrado desetnica že nominirane. Izločene so tudi vse knjige članov žirije za desetnico, ker s knjigami ne morejo kandidirati za nagrado.

Kriterije, zapisane v Statutu o nagradi desetnica, izpolnjuje 106 knjig.

Žirijo za nagrado desetnica 2022 sestavljajo: Jana Bauer, Igor Bratož, Aksinja Kermauner, predsednica, Majda Koren in Magdalena Svetina Terčon.

Utemeljitev za nagrado desetnica 2022

Mateja Gomboc: *Balada o drevesu*. Dob: Miš založba, 2021.

Mateja Gomboc (1964) je po izobrazbi profesorica slovenščine in italijanščine, zaposlena je na Škofijski klasični gimnaziji – Zavod sv. Stanislava v Ljubljani, kjer poučuje slovenščino. Od leta 2012 je pomočnica urednice otroške revije Mavrica. Doslej je izdala slikanico *Polonca, mala in velika* (ilustracije Ana Razpotnik Donati), 2013, mladinski roman *Ime mi je Jon*, 2013, zbirko kratke proze *Tinka²* (ilustrirala Kristina Krhin), 2014, *Kdo si pa ti?* (ilustracije Ana Razpotnik Donati), 2014, in roman *Balada o drevesu*, 2021. Dve njeni knjigi sodita v informativno-leposlovno literaturo, in sicer bonton *Matic in Meta vsepovsod* (ilustrirala Ana Zavadlav), 2012, ponatis 2015; in *Matic in Meta za ohranitev planeta* (v sodelovanju z Ekologi brez meja; ilustrirala Ana Razpotnik Donati), 2017. Piše tudi leposlovje za odrasle (*Dantejeva hiša*, *Pozneje se pomeniva*); je avtorica več učbenikov in delovnih zvezkov za slovenski jezik za srednje šole.

Mateja Gomboc, prejemnica nagrade desetnica 2022. Foto © Arhiv DSP, MKH

Socialno-psihološki mladinski roman **Balada o drevesu** je pretresljiva pripoved o ljubezni in smrti, ki bralca posrka v vrtinec mračnih, a tudi lepih trenutkov. Z večšim pisateljskim zamahom, ki ničesar ne izpušča in ničesar ne vsiljuje, avtorica zgodbo poda v vsej njeni kompleksnosti in s presunljivo natančnostjo.

Prvoosebna pripovedovalka Ada je dijakinja 3. letnika gimnazije in nadarjena mlada violinistka, ki se sooča z življenjem po samomoru svojega fanta Majka (Mitje). Pripoved je strnjena na štiri dni: od samomora do pogreba, vendar je v zgodbo vpletenih veliko retrospektivnih vložkov (čas pred samomorom), ki pojasnjujejo Adino in Mitjevo življenjsko zgodbo. Čas romana je natančno določen, pri vsakem poglavju je zapisano število ur, ki so minile od samomora. Književni prostor je Ljubljana (delno tudi Primorska, od koder se Adina družina, mlajša sestra Ina, oče in mama, priseli ob koncu Adinega osnovnošolskega obdobja); v sanjarjenju pred samomorom pa Ada in Majk ves čas načrtujeta potovanja, omenjata znamenita mesta po svetu. Npr. dogovorita se, da bo njuna prva skupna pot v Pariz, kar bi bilo dovolj slovesno za prvi spolni odnos. Skupaj bi šla v vse kraje, katerih fotografije ima Ada nalepljene v svoji sobi. Kljub načrtovanju njune prihodnosti te v trenutku ni več, ni več njiju. Skozi Adine spomine se pred bralcem postopno oriše svet prej in zdaj, živo se zvrstijo osebe iz Adinega in Majkovega življenja, njuni prijatelji, občutki, strahovi, veselje, pričakovanja ... V zgodbi ima posebno mesto glasba, zlasti klasična, ki jo interpretira Ada, o njej razmišlja, jo občuti. Majk, kitarski samouk, igra večinoma popularno glasbo; morda prav zato razume Adin talent. Po smrti ostane praznina, v kateri Ada *mehča preteklik, da je bila Majkova punca*, z vedno novimi solzami. In drevesu v njej je ob Majkovi smrti počilo lubje. Poleg zanimive metaforike in izčiščenega sloga roman ponudi poglobljeni uvid v izjemno travmatično izkušnjo – pogosto je v mladinski književnosti tabu že smrt, za samomor pa velja to še bolj. Ker je bila glasba način sporazumevanja med Majkom in Ado, se ta odloči, da bo, na željo Majkove mame, na pogrebu zaigrala. Ada skomponira skladbo z naslovom *Jaz ostajam. In ti v meni*. Simbolična postane tudi kitara, ki jo ob koncu pogreba Majkova mama podari Adi. Takrat se ponovno pokaže, da življenje teče naprej, da okoli Ade *biva svet*.

Utemeljitev za nominirana dela za desetnico 2022

Jure Jakob, Jure: *Vranja potovanja*. Ilustrirala Anja Jerčič Jakob. Dob: Miš založba, 2021.

Jure Jakob je v četrti pesniški zbirki za otroke *Vranja potovanja* za glavne pesniške subjekte (spet) izbral vrane, ki so osrednji liki tudi v pesniški zbirki *Tri vrane s platane*. Če so v predhodni pesniški zbirki naslovi pesmi vezani na drevesa, je v slednji dvanajst pesmi dobilo naslove po vozilih, kot so: avto, kočija, balon, avtobus, kolo, tramvaj, vespe, čoln, sani, tovornjak, vlak, letala. Pesniški subjekti so vrane, ki večinoma ne marajo vožnje z omenjenimi prevoznimi sredstvi, razen belega vrana, ki »ga od drugod/pokličejo na nujno pot« ali pa ko »z balonom se nam sanje/spremenijo v potovanje«. Na koncu pa je prav, da veš, da »vrana gre raje kar peš«. Igrive rime, povezane v dvovrstičnih kiticah, polnih ritmične harmonije, je spretno ilustrirala Anja Jerčič Jakob v tehniki izpiranke.

Neli K. Filipić: *Fronta*. Ljubljana: MK, 2021.

Mladinski roman uveljavljene otroške in mladinske avtorice nas popelje v vroče poletne dni, ko si najstniki Soška, Vanja, Luna, Beno in Karel skušajo popestriti počitnice z različnimi aktivnostmi. Dominantna Soška ustanovi spletno radijsko aplikacijo, imenovano *Fronta*, s katero hoče premagati dolgčas s senzacionalističnim poročanjem o izginulem neznancu, kar pa se na koncu prevesi v povsem resno zadevo. Pripoved se prekucuje med zapletenimi odnosi med kameradi, kot se imenujejo, nakaže pa tudi globlje osebne probleme, problematizira spolno identiteto, težave s samopodobo, predvsem pa iskanje smisla bivanja. Mestoma prehaja v fantastičnost, predvsem pri skrivnostnem pojavljanju pogrešane osebe z nenavadnim imenom Sever Jug, ki je pravzaprav odslikava samih junakov in njihovih želja.

Nataša Konc Lorenzutti: *Tronci*. Ilustrirala Ana Zavadlav. Ljubljana: MK, 2021.

Tronci je že velik in zato je zelenjavo. To izvemo iz prvoosebne pripovedi dečka Izidorja. Ta je na začetku zgodbe tretješolec, na koncu že četrtošolec. Veseli ga izdelovanje uporabnih predmetov iz kartona; ker mu starši nočejo kupiti pravega pametnega telefona, si ga izdelava sam. Iz kartona. S tem telefonom lahko pokliče Troncija. Ta je pravi prijatelj: vedno potrpežljivo posluša in nikomur ne izda, kar mu Izidor pripoveduje. Zgodba je preplet domačih dogodkov, šolskih prigod ter zapletov na treningu košarke. Ti so opisani doživeto, z veliko mero humorja in radoživosti, kljub temu, da govorijo tudi o nekaj nadvse žalostnih dogodkih. Besedilo je ravno prav začinjeno z izrazi iz pogovornega jezika, kot so poušter, šajtrga, karjola in špeh, kar pripomore k dodatni verodostojnosti zgodbe, ob kateri se nam zdi, da bi se lahko dogajala v sosednji ulici.

Miroslav Košuta: *Božaj veter: pesmi za mlade*. Ilustrirala Ana Maraž. Ljubljana: MK, 2021.

Najstniku se življenje postavi na glavo; nežen pogled mu dan spremeni iz deževnega v ožarjenega s soncem. Miroslav Košuta z minimalističnimi, na prvi pogled preprostimi pesmimi pričara občutja, ki jih doživlja, ki jih je doživljal sleherni izmed nas. Popeljejo nas v svet prvih hrepenenj in poljubov; roke v roki, šepeta in pomenjivih pogledov. So sončne pesmi, polne radosti, upanja, pričakovanja. So hudomušne: ko govorijo o slovesu, to ni žalovanje za vekomaj, so konci, ki napovedujejo nove začetke. So pesmi, ki nam božajo dušo.

Vinko Möderndorfer, Vinko: *Sončnica*. Ljubljana: MK, 2021.

Roman bralca pritegne z dinamično pripovedjo, v kateri se prepričljivo izmenjujeta prvoosebna pogleda obeh protagonistov, odraščajočih najstnikov, ki v intimi lastne zasebnosti vsak po svoje premagujeta težave. Voranc težko govori o smrti očeta, Ajda skuša prikriti motnje hranjenja, pri tem pa ji njena disfunkcionalna družina ni ravno v pomoč. Avtor vpelje tragikomičen lik brezdomke Sončnice, zgrajen tako na jezikovni kot na karakterni izvirnosti, ter z njim zasuka najstniški način razmišljanja in soočanja s težavami, opozori na zakoreninjene predsodke, preizprašuje pojem normalnosti in doseže točko preloma.

Maša Ogrizek, Maša: *Lisičja luna*. Ilustrirala Tina Dobrajc. Dob: Miš založba, 2021.

Knjiga nas najprej privabi z naslovom in ilustracijami Tine Dobrajc. V resnici pa nas v zgodbo pritegne geslo ali moto na začetku: »V vsakem od nas je zimzelen gozd. Za vsakega od nas obstaja pleme.« Začetek in konec zgodbe sta vezana na mačka, ki na začetku mijavka brez prestanka, »kot bi bil uročen«, na koncu pa se je otrokom »radovedno približeval in puščal za seboj drobne stopinje v snegu«. Vmes je zgodba, ki nas popelje v »odrasli svet strahov«. Deklica – lisica se po padcu znajde v nekem drugem svetu, kamor jo pripelje rogati ptič. Tam spozna tudi druge otroke, ki se odpravijo na potovanje domov. To zmorejo le skupaj. Zoja, Sofija, Benjamin in Medeja se le povezani lahko vrnejo v resničen svet, a v sebi ohranijo *zimzeleni gozd* in *pleme*.

Sebastijan Pregelj, Sebastijan: *Vrnitev*. Ilustriral Jure Engelsberger. Dob: Miš založba, 2020.

Šesta pripoved v pisateljevem nizu Zgodb s konca kamene dobe mlade bralce spet popelje na popotovanje Brina, mojstra pripovedovanja, in Črne, tokrat »na drugo stran«, čez gore, mimo jezer, čez prelaze in ravnine, a tudi nazaj, a ne čisto domov, ampak na svoje kolišče. To je bila odločitev, ki jo je mladi par sprejel in so jo tudi vsi njunega rodu. Avtor zgodbo gradi kot dolg niz posameznih ne predolgh prizorov, od katerih ima vsak svoj pomen in pustolovski naboj, hkrati pa kaže pot zgodbi naprej, junaka, in ne le onadva, pa na potovanju

ob spoznavanju sveta vse bolj odraščata, njuna stališča se zdijo zmeraj bolj premišljena in odgovorna, odločitve drzne, a utemeljene, vrednote univerzalne. Pogum in drznost obeh mladih pri odkrivanju sveta dopolnjujejo tudi drugačni, čustveni uvidi, oboje pa sestavlja z zgodovinskimi drobcami utemeljeno in ves čas poudarjeno toplo pripoved, ki bralca kar sili k branju.

Simona Semenič: *Skrivno društvo KRVZ*. Ilustrirala Tanja Komadina. Ljubljana: MK, 2020.

Prvo mladinsko delo Simone Semenič nas mahoma osvoji s svežino, tekočo, napeto, duhovito pripovedjo in slogom, ki posnema govorico mladih. Zgodba teče v dveh pripovednih tokovih: Črt, Vid in dvojčka Iza in Kaj, štirje člani skrivnega društva KRVZ, se zapletejo v nenavadne dogodke, ki se začnejo odvijati po najdbi skrivnostnega zemljevida, vzporedno pa teče pripoved o gospodu Erasmusu, obupanem iskalcu znamenite rastline zmajev list. Na koncu se pripovedna tokova skleneta in junaki pomagajo zmaju, ki je ujet pod zemljo. Avtorica je za ta roman prejela nagrado modra ptica leta 2020, priznanje zlata hruška 2021 in nominacijo za Levstikovo nagrado 2021. Zgodbo so leta 2022 postavili na Oder pod zvezdami Lutkovnega gledališča Ljubljana. Roman je dramatisirala avtorica sama, režiral pa Mare Bulc.

Cvetka Sokolov: *Reči, ki jih ne razumem*. Ilustrirala Milanka Fabjančič. Dob: Miš založba, 2020.

Cvetka Sokolov z zgodbo romana *Reči, ki jih ne razumem* na impresivno natančen in slogovno vešč način usmerja bralca na premislek o tistem, o čemer se običajno govori v dobronamernem jeziku sistema, a nikdar zares ne razpravlja kot o velikanskem družbenem problemu: nasilje, še posebej nad otrokom, je zlo. Zlo, o katerem se ne sme molčati, zlo, ki ga je treba presvetliti, opisati z besedami, da bi lahko razumeli njegov zlohotni domet in pomen. Nasilje v družini, kakor je prikazano v zgodbi o Alini in Otu, je problem, za katerega se sicer zdi, da ima družba zanj že dolgo znane recepte, kako ga odpraviti, a številke o medvrstniškem in družinskem nasilju tega ne potrjujejo. Avtorica je s svojo pretresljivo pripovedjo več kot nazorno prikazala, da je tisto, kar v starševski dikciji pomeni postavljanje meja, skrajno vprašljivo, saj se največkrat ne zavedajo, da je to orodje smiselno le, če ga uporabljajo vsi. Nikdar ne sme biti sprejemljivo, da je kazen vzgojna, ker to ni, nesprejemljivo je čustveno in fizično nasilje, ravno to mora biti kaznovano.

Foto ©Arhiv DSP

Red. prof. dr. Dragica Haramija,
strokovna sodelavka žirije za desetnico

POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA POVABIMO BESEDO V LETU 2022

V letu 2022, po »koronskih« letih, je bila izvedba programa POVABIMO BESEDO zopet v polnem zamahu, tako da je bilo izvedenih 31 prireditev. Vse prireditve so se ponovno odvijale v živo – nad čimer so bili udeleženci zelo navdušeni. Zaradi večjega zanimanja smo morali desetim (10) ustanovam prijavo zavriniti. Društvo pa je produciralo tudi 3 (tri) kratke filmske portrete avtorjev, ki pišejo (tudi) za otroke in mladino. Te video predstavitev, nam bodo služile za nadaljnjo promocijo programa in avtorjev. Na izvedenih gostovanjih so sodelovali naslednji člani našega društva:

GABRIELA BABNIK OUATTARA:

- Gimnazija Murska Sobota, 18.10.2022

CVETKA BEVC:

- Univerza v MB, Filozofska fakulteta, 26.5.2022
- Srednja šola za trženje in dizajn Maribor, 15.12.2022

MILAN DEKLEVA:

- Splošna knjižnica Slovenske Konjice, 9.12.2022

VERONIKA DINTINJANA:

- Srednja šola za oblikovanje in fotografijo, Ljubljana, 10.11.2022

NEJC GAZVODA:

- Gimnazija Bežigrad Ljubljana, 4.4.2022

ERIKA JOHNSON DEBELAK:

- Šolski center Celje, Gimnazija Lava, 19.4.2022

AKSINJA KERMAUNER:

- Osnovna šola Naklo - Vrtec Mlinček, 24.5.2022
- Osnovna šola draga Bajca, Vipava, 26.10.2022
- Osnovna šola Prule, Ljubljana, 14.11.2022

NINA KOKELJ:

- Osnovna šola Prežihovega Voranca, Maribor, 20.12.2022

NATAŠA KONC LORENZUTTI:

- Veleposlaništvo RS v Berlinu (dopolnilni pouk slovenščine), 2.3.2022
- Knjižnica Črnomelj, 7.3.2022
- 2. osnovna šola Slovenska Bistrica, 9.6.2022

GAJA KOS:

- Video predstavitev

FERI LAINŠČEK:

- Osnovna šola Ivanjkovci, 22.11.2022

NINA MAV HROVAT:

- Osnovna šola Jurija Vege - Vrtec Moravče, 3.10.2022

VINKO MÖDERNDORFER:

- Osnovna šola Antona Globočnika Postojna, 31.3.2022
- Osnovna šola Mirna, 26.10.2022

TONE PARTLIČ:

- Osnovna šola Hinka Smrekarja, Ljubljana, 19.9.2022
- Osnovna šola Košana, 30.11.2022
- Osnovna šola Žetale, 2.12.2022

MATJAŽ PIKALO:

- Osnovna šola Ribnica na Pohorju 30.11.2022

SEBASTIJAN PREGELJ:

- Univerza v MB, Pedagoška fakulteta, 13.12.2022

ANDREJ ROZMAN:

- Osnovna šola Dramlje, 31.5.2022

CVETKA SOKOLOV:

- Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica, 12.5.2022

PRIMOŽ SUHADOLČAN

- Osnovna šola Škofja Loka – mesto. 23.11.2022
- Osnovna šola Cirila Kosmača Piran, 30.11.2022

DUŠAN ŠAROTAR

- Gimnazija Vič Ljubljana, 11.5.2022

ANJA ŠTEFAN:

- Srednja zdravstvena šola Ljubljana, 20.4.2022
- Osnovna šola Franceta Bevka Ljubljana, 1.6.2022

SUZANA TRATNIK

- Video predstavitev

JANJA VIDMAR

- Osnovna šola F.S. Finžgarja Lesce, 26.5.2022

DIM ZUPAN

- Video predstavitev

Foto © Arhiv soorganizatorjev

O izvedbi programa POVABIMO BESEDO so poročala občinska glasila, poročila z dogodkov pa so šole objavljale tudi v šolskih časopisih in na svojih spletnih straneh.

Nekaj utrinkov iz gostovanj naših članov

Program POVABIMO BESEDO je že dobro znan med izobraževalnimi ustanovami, saj se vedno več ustanov prijavlja na razpis.

Anica Malešič.

koordinatorka programa Povabimo besedo

POROČILO O 27. SLOVENSKIH DNEVIH KNJIGE

27. Slovenski dnevi knjige so podobno kot v lanskem letu tudi v tokratni ediciji potekali v poletnem času, prvič zavljo morebitnih zapletov s COVID-19, drugič pa zaradi vremenske negotovosti v pomladnih mesecih. Dogajanje v toplejšem vremenu, v mesecu juniju je pri tem omogočilo druženje ob knjigi na prostem, na vrtu Društva slovenskih pisateljev, hkrati pa smo skupaj s partnerji (Ljubljana – Unescovo mesto literature, MKC Črka in ostalimi partnerskimi mesti SDK) poiskali najbolj ugoden termin za vse sodelujoče in poskrbeli, da se naši festivali oziroma aktivnosti niso prekrivali. Letošnji SDK so tako potekali med 15. in 19. junijem in ponovno ponudili izjemno pester in raznolik program, ki se je pričel v dopoldanskih urah in trajal vse do večernega časa, ki smo ga obarvali s glasbo, branjem najnovejših literarnih del in drugimi aktivnostmi.

Podobno kot v letu poprej smo nadaljevali z dobro sprejeto podobo festivala, ki je delo slovenskega oblikovalca Jureta Brgleza in na ta način gradili na večji prepoznavnosti festivala kot znamke slovenske literature in njenem posredovanju med zainteresirano občinstvo. Slovenski dnevi knjige so tudi v letu 2022 veliko pozornosti namenili povezovanju s partnerskimi mesti po Sloveniji, pri čemer smo organizirali več sestankov, partnerjem pa ponudili sodelovanje v obliki promocije (skupnega nastopa promocije, plakatni akciji TAM-TAM ...), pri čemer smo njihovo dogajanje in aktivnosti po partnerskih mestih oglaševali tudi na spletni strani SDK.

Slovenski dnevi knjige sicer potekajo v koprodukciji med Ljubljano – Unescovim mestom literature in Društvom slovenskih pisateljev, ki pripravi vsebine festivalskega programa, pisarna Ljubljana – Unescovo mesto literature pa organizira »Knjižni sejem na zraku«, pri čemer so letošnji dogodki potekali pod paviljonom Kavarne Lili Novy (ki smo jo vizualno uredili kot ambient knjižne dnevne sobe), knjižni sejem pa je potekal na vrtu Društva slovenskih pisateljev. V kolikor je festivalski program, v katerem so se predstavile skorajda vse slovenske založbe (manjše in večje) potekal od srede do četrтка, je knjižni sejem potekal le skozi vikend, ne glede na to pa smo tudi letošnji program uspeli dopolniti in med seboj povezati različne akterje in organizacije na področju slovenske kulture (denimo MKC Maribor, Javni sklad republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Društvo slovenskih literarnih kritikov, Mestna knjižnica Ljubljana, Slovenski center PEN, Strip Burger ...). Program je pri tem sledil preteklim izvedbam festivala, v dopoldanskem času je tako že tradicionalno ponudil otroški in mladinski program (kjer smo izvedli več otroških in mladinskih delavnic), popoldanski čas smo odmerili literarnim-strokovnim omizjem (kjer smo organizirali okrogla omizja v fokusu na temo Frankfurta 2023, ukrajinske književnosti ...) ter predstavitvi posameznih projektov ter slovenskih založb (ob tem smo podelili tudi več literarnih nagrad – Kritiško sito, nagrado Fabjana Hafnerja ...), večere pa smo v želji stika med avtorji in bralstvom zaključevali s fokusom na slovenskih literarnih ustvarjalcih (z avtorskimi branji in performansi) ter prepletom s glasbo in drugimi zvrstmi umetnosti.

V petih festivalskih dneh smo občinstvu skupno ponudili več kot 40 dogodkov, pri čemer je bil program zavoljo lažjega pregleda in z namenom zagotavljanja čim širše publike dramaturško urejen po urah dneva in v mislih imel predvsem doseganje različnih generacij in profilov obiskovalcev. Festivalsko dogajanje smo v želji čim širšega občinstva tudi dodatno oglaševali – novico ali poročanje o festivalu so objavili tako večji kot manjši mediji (Delo, Dnevnik, STA, Radio Ars, Val 202, RTV Slovenija, MMC portal...), ob tem pa smo na dogodke vabili tudi prek Facebook in Instagram profila, na območju dogajanja z »literarnim menijem« (dnevni razpored dogajanja) ter s pomočjo raznolikih interaktivnih pristopov (denimo projektom »Literarna trola«, kjer smo poezijo in prozo slovenskih ustvarjalcev prikazovali na zaslonih avtobusov v Ljubljani in Mariboru). Obisk je pri tem bil podoben lanskemu, dobro obiskane so bile otroške delavnice (kjer smo se povezali tudi z okoliškimi šolami in vrtci), posebej pa literarna branja in posamezni dogodki v okviru debatnih omizij v fokusu. Letošnji program smo ob literarnem dogajanju gradili tudi interaktivno (ponovili smo projekt »Literatura luči«, ki se je med obiskovalci dobro prijel, v lastni režiji in sodelovanju z Radio Ars pa pripravili tudi posebno zvočno instalacijo »Literarni telefon«), v želji preseganja pa s projektom »Literatura iz soseščine«, kjer so sodelovali različni tuji inštituti (med drugim smo v partnerstvo z Goethe institutom prvič podelili nagrado Fabjana Hafnerja), občinstvu ponudili tudi ogled izbora iz mednarodne literature. Kot novost festivala smo izpostavili program »Slovenski avtor/ica in tuji/a avtor/ica v fokusu«, kjer smo posebno pozornost namenili slovenski književnici Mojci Kumerdej, iz tuje literature pa izbrali ustvarjalni fokus francoske avtorice Sophie Daull, ob tem pa znotraj programa pozornost namenili tudi manjšinam in ranljivim skupinam (denimo avtorjem ICORN, slovenski LGBT literaturi in slovenski mladi literaturi v sklopu Mladih rim in kolektiva IGNOR).

Foto © Arhiv Slovenskih dnevov knjige, Aljaž Koprivnikar in Larisa Javernik

Sodeč po odzivih občinstva, založnikov ter obiskovalcev »Sejma na zraku« gre zaključiti, da so 27. Slovenski dnevi knjige dobro uspeli, ponovno ponudili bogato založen program ter med seboj ponovno spletli tako potrebne vezi med različnimi členi slovenskega literarnega polja – s tem pa uresničili željo po povezavi literarnih ustvarjalcev s tistimi, ki iščejo navdih med knjižnimi platnicami, tistimi, ki o njih razpravljajo, jih oblikujejo in tistimi, ki jih berejo.

Aljaž Koprivnikar,
programski vodja SDK

POROČILO O 37. MEDNARODNEM LITERARNEM FESTIVALU VILENICA

37. Mednarodni literarni festival Vilenica je potekal med 6. in 11. septembrom. Na 17 dogodkih osrednjega in spremljevalnega programa je nastopilo 14 avtorjev in predstavilo najboljšo literaturo z območja srednje Evrope pa tudi iz drugih delov Evrope, skupaj iz 12 držav. Ob vileniškem geslu ›Evropa se širi in krči – Kako daleč je dom?‹ smo se ob okroglih mizah in branju letošnjih avtorjev in avtoric v maternih jezikih ter slovenskih prevodih spraševali o begunstvu – kaj je bilo, kaj je in kaj bo, kdo so bili, so in bodo begunci. Poleg begunstva smo se osredinili tudi na vprašanja jezika, osrednjega orodja pisateljevanja, ter probleme prilagajanja novega jezika, ohranjanja spomina, zgodb in izkušenj preteklosti.

37. Vilenica se je posvetila predvsem dvema avtorjema svetovne literature: slovenskemu avtorju v središču Andreju Blatniku in letošnji nagrajenki, latvijski pesnici Amandi Aizpuriete.

Pisateljsko štipendijo Srednjeevropske pobude je prejela Luiza Bouharaoua iz Hrvaške, kristal Vilenice pa je mednarodna žirija podelila irski pesnici Gail McConnell. O osrednjem festivalskem geslu ›Evropa se širi in krči – Kako daleč je dom?‹ so gostje festivala razpravljali na dveh okroglih omizjih, raziskovanju zapletenih razmerij med estetskimi, etičnimi in epistemskimi razsežnostmi literature v različnih družbenih kontekstih pa je bil posvečen 20. Mednarodni komparativistični kolokvij. Festival je v središče postavil sodobno estonsko književnost, ki se bralcem odpira v novi antologiji zbirke Vilenica z naslovom Meelestik (Domišljajska pokrajina).

Zaradi bolezni udeleženk programa za posrednike le-tega v času festivala nismo mogli izpeljati; program je bil v virtualni obliki izveden v decembru. V duhu letošnjega estonskega fokusa smo k sodelovanju povabili prevajalke, založnice in organizatorke literarnih festivalov, ki prihajajo iz Estonije, to so: Kätlin Kaldmaa, Hanna Linda Korp in Mirjam Parve.

37. Vilenico smo javnosti predstavili 7. junija na tiskovni konferenci. Mediji doma in na tujem so vilenškemu dogajanju namenili veliko pozornosti, posebej v času novinarske konference in med dejanskim festivalom. V časniku Primorske novice, ki je generalni medijski pokrovitelj festivala, sta izšli dve posebni prilogi, namenjeni Vilenici.

O festivalu so poročali tudi drugi slovenski tiskani mediji, nacionalna televizija, radio ter številni spletni mediji. O festivalu smo intenzivno obveščali na družbenih omrežjih Facebook, Twitter in Instagram ter na festivalski spletni strani, in sicer po tiskovni konferenci, pred dogodki in dnevno med festivalom.

Gostje in publikacije ter razstavi fotografij

Goste je izbrala strokovna žirija Vilenice. V Zborniku Vilenica 2022 je bilo poleg nagrajenke Vilenice 2022 Amande Aizpuriete in Andreja Blatnika, slovenskega avtorja v središču 37. Vilenice, predstavljenih 8 avtorjev iz Srednje Evrope: Katia Sophia Ditzler (Nemčija/Rusija), Dejan Dukovski (Severna Makedonija), Hanna Komar (Belorusija), Kristian Novak (Hrvaška), Natalka Snjadanko (Ukrajina/Nemčija), Renato Quaglia (Slovenija/Italija), Ivo Stropnik (Slovenija) in Tatiana Țîbuleac (Moldavija).

Med avtorji, ki prihajajo od drugod po svetu, se je predstavila Gail McConnell (Severna Irska).

Festivala se zaradi drugih obveznosti na koncu ni udeležil Dejan Dukovski.

V programu 37. Vilenice je nastopila tudi Luiza Bouharaoua (Hrvaška), prejemnica pisateljske nagrade SEP za mlade avtorje za leto 2022.

V sodelovanju z Društvom slovenskih književnih prevajalcev smo v sklopu festivalskega spremljevalnega programa soorganizirali podelitev Lavrinove diplome in literarni večer z nagrajencem Ludwigom Hartingerjem (Avstrija). Festival sta spremljali tudi dve razstavi fotografij, ki so v objektiv ujele gostovanja Ludwiga Hartingerja na preteklih Vilenicah. Razstavi sta bili na ogled v Kosovelovem domu v Sežani in na Vrtu Lili Novy v Ljubljani.

Ob avtorjih je na festivalu sodelovalo tudi 9 udeležencev 20. Mednarodnega komparativističnega kolokvija: Elisabeth Flucher (Nemčija), Milosav Gudović (Srbija), Vesna Kondrič Horvat (Slovenija), Dejan Kos (Slovenija), Robert Kralj (Slovenija), Veit Lindner (Nemčija), Milovan Novaković (Srbija), Alen Širca (Slovenija) in Blaž Zabel (Slovenija). Blaž Zabel je sodeloval tudi na festivalski drugi okrogli mizi.

Poleg Zbornika Vilenica smo izdali še Antologijo sodobne estonske književnosti z naslovom *Meelestik*, ki sta jo uredili Julija Potrč Šavli in Kätlin Kaldmaa, prevode pa prispevale Lijana Dejak, Matej Goršič, Ana Pepelnik, Andrej Pleterski, Julija Potrč Šavli in Sara Špec. Pri Cankarjevi založbi bo letos v zbirki Vilenica izšel tudi roman *Natura morta* Josefa Winklerja, nagrajenca Vilenice 2021.

Od 1. 9. dalje je na zvočni instalaciji na vrtu Lili Novy mogoče prisluhniti zvočnim posnetkom besedil avtorjev in avtoric 37. Vilenice. V izbor zvočnih posnetkov so vključena besedila Amande Aizpuriete, Andreja Blatnika, Luize Bouharaoue, Kätlin Kaldmaa in Igorja Kotjuha ter Renata Quaglie.

Izveden program po dnevih

TOREK, 6. 9.

14.00–17.00 20. Mednarodni komparativistični kolokvij: ›Estetika in literatura: ontološki in družbeni vidiki‹ (1. del)

Vodji: **Dejan Kos** in **Robert Kralj**

Referenti: **Elisabeth Flucher** (Nemčija), **Milosav Gudović** (Srbija), **Veit Lindner** (Nemčija) in **Milovan Novaković** (Srbija)

Ljubljana, Filozofska fakulteta UL, Modra dvorana

17.00 Podelitev pisateljske nagrade SEP 2022 za mlade avtorje in pogovor s prejemnikom

Povezuje: **Aljaž Koprivnikar**

Trst, sedež Srednjeevropske pobude

19.00 Vilenica gostuje v Hrastniku

Ivo Stropnik (Slovenija)

Povezuje: **Simona Solina**

Hrastnik, Kompresorska postaja

20.00 Vilenica gostuje v Kopru

Andrej Blatnik (Slovenija), slovenski avtor v središču

Povezuje: **Irena Urbič**

Koper, Atrij Regionalnega RTV-centra Koper/Capodistria

SREDA, 7. 9.

10.00–13.00 20. Mednarodni komparativistični kolokvij: ›Estetika in literatura: ontološki in družbeni vidiki‹ (2. del)

Vodji: **Dejan Kos** in **Robert Kralj**

Referenti: **Vesna Kondrič Horvat** (Slovenija), **Dejan Kos** (Slovenija), **Robert Kralj** (Slovenija), **Alen Širca** (Slovenija) in **Blaž Zabel** (Slovenija)

Ljubljana, Filozofska fakulteta UL, Modra dvorana

19.00 Okrogla miza: ›Kako daleč je dom?‹

Sodelujejo: **Amanda Aizpuriete** (Latvija), **Katia Sophia Ditzler** (Nemčija/Rusija), **Kätlin Kaldmaa** (Estonija), **Hanna Komar** (Belorusija), **Igor Kotjuh** (Estonija) in **Tatiana Țîbuleac** (Moldavija)

Povezuje: **Aljoša Harlamov**

Ljubljana, Vrt Lili Novy (vrt DSP)

20.30 Literarni performans

Katia Sophia Ditzler (Nemčija/Rusija)

Ljubljana, Vrt Lili Novy (vrt DSP)

ČETRTEK, 8. 9.

11.00 Literarni dopoldan

Sodelujejo: **Kristian Novak** (Hrvaška), **Renato Quaglia** (Slovenija/Italija) in **Tatiana Țîbuleac** (Moldavija)

Povezuje: **Aljaž Koprivnikar**

Ljubljana, Vrt Lili Novy (vrt DSP)

16.00 Literarni popoldan

Sodelujejo: **Hanna Komar** (Belorusija), **Gail McConnell** (Severna Irska), **Natalka**

Snjadanko (Ukrajina/Nemčija) in **prejemnik nagrade SEP 2022 za mlade avtorje**

Povezuje: **Aljaž Koprivnikar**

Ljubljana, vhodna avla Narodne galerije

19.00 Okrogla miza: »Estonija na Vilenici«

Sodelujejo: **Kätlin Kaldmaa** in **Igor Kotjuh** (Estonija)

Povezuje: **Julija Potrč Šavli**

Ljubljana, Avditorij Moderne galerije

PETEK, 9. 9.

16.30 Okrogla miza: »Pisatelj in njegov habitus«

Sodelujejo: **Andrej Blatnik** (Slovenija), **Gail McConnell** (Severna Irska), **Kristian Novak** (Hrvaška), **Natalka**

Snjadanko (Ukrajina/Nemčija), **Ivo Stropnik** (Slovenija), **Blaž Zabel** (Slovenija) in **prejemnik nagrade**

SEP 2022 za mlade avtorje

Povezuje: **Nina Jerman**

Ljubljana, Avditorij Moderne galerije

19.00 Vilenica, gostja Ljubljane

Amanda Aizpuriete (Latvija) in **Andrej Blatnik** (Slovenija)

Povezuje: **Aljoša Harlamov**

Ljubljana, Švicarija

SOBOTA, 10. 9.

Literarna matineja na Štanjelu

10.30 Presečišče lepote – predstavitev dvojezične pesniške zbirke Milana Dekleve

11.00 Krasne besede

Literarno branje: **Amanda Aizpuriete** (Latvija), **Andrej Blatnik** (Slovenija), **Kätlin**

Kaldmaa (Estonija), **Kristian Novak** (Hrvaška), **Natalka Snjadanko** (Ukrajina/Nemčija) in **Tatiana**

Țîbuleac (Moldavija)

Podelitev nagrade kristal Vilenice za leto 2022

Povezuje: **Breda Biščak**

Štanjel, grad Štanjel

18.30 Slovesna podelitev nagrade vilenica za leto 2022 Amandi Aizpuriete

Literarno branje: **Hanna Komar** (Belorusija), **Igor Kotjuh** (Estonija), **Gail McConnell** (Severna Irska) in **Ivo**

Stropnik (Slovenija)

Utemeljitev nagrade: Aljoša Harlamov, predsednik žirije za Vilenico

Podelitev nagrade: Dušan Merc, predsednik Društva slovenskih pisateljev

Povezuje: Romeo Grebenšek

Lokev, Jama Vilenica

Spremljevalni program

PONEDELJEK, 5. 9.

19.00 Podelitev Lavrinove diplome in literarni pogovor z nagrajencem

Povezuje: Amalija Maček

Sežana, Kosovelov dom, Amfiteater

Foto © Arhiv Vilenice in Miran Pflaum

Sklep

Obiskanost dogodkov je bila primerljiva z obiskanostjo v preteklih letih. Medijsko je bil festival dobro pokrit; zabeležili smo več kot 200 objav v tiskanih in spletnih medijih, dogajanje je spremljala nacionalna televizija ter vse osrednje radijske postaje.

Izvedbo festivala 2022 ocenjujemo kot uspešno.

Nana Vogrin,
vodja festivala Vilenica

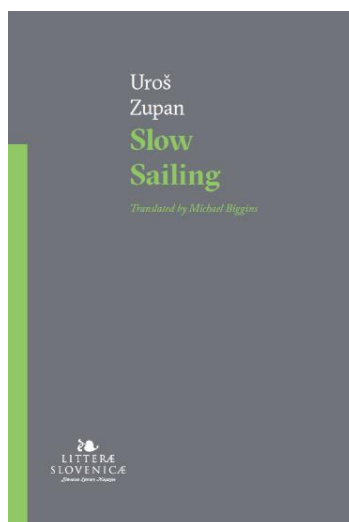
POROČILO O PROJEKTU LITTERÆ SLOVENICÆ V LETU 2022

Edicijo Litteræ Slovenicæ (LS) sta v letu 2022 urejali Tina Kozin in Tanja Petrič, ki sta obenem tudi oznanili, da po večletnem sodelovanju zapuščata uredniško sodelovanje pri tej zbirki. Za novo obdobje urejanja LS naslovov je bila izbrana Tina Vrščaj, ki je izbrala nove naslove za prevod za novo obdobje 2022–2025. Zaradi mnogih drugih obveznosti tudi Tina Vrščaj zapušča uredniško sodelovanje z DSP. Njo je nasledila nova urednica Kristina Sluga, ki prevzema urejanje za novo obdobje 2022–2025.

Program zbirke Litteræ Slovenicæ temelji na izdajanju reprezentativnih del uveljavljenih domačih avtorjev tako v prevodnih kot tudi v dvo- ali večjezičnih izdajah. Uredništvo si prizadeva za čimbolj enakomerno predstavitev vseh leposlovnih žanrov (poezija, proza, drama in esej) ter za uravnoteženo razmerje med zastopanimi avtoricami in avtorji. Edicija Litteræ Slovenicæ se trudi po eni strani zapolniti vrzeli pri prevajanju del časovno nekoliko odmaknjene slovenske književnosti, zato se delno usmerja v prevajanje temeljnih del nekaterih že pokojnih slovenskih literarnih klasikov (Marjan Rožanc, Josip Murn itn.), ki doslej v izbranih jezikih še niso bili zastopani – po drugi strani pa spodbuja prevode in promocijo aktualnih del iz sodobne slovenske književnosti, ki so bila v zadnjem obdobju kritiško in medijsko izpostavljena kot izjemno kakovostna. Uredništvo Litteræ Slovenicæ z izbiro del in ekipe sodelavcev za kakovostno predstavitev slovenskih avtorjev in avtoric v izbranih tujih – zlasti številčno močnejših – jezikih, v katerih je slovenska književnost (vsaj z določenimi opaznimi, vendar v tujini manj promoviranimi avtorji) pogosto premalo zastopana in odmevna.

Realizirani knjižni program Litteræ Slovenicæ za leto 2022

- Uroš Zupan: Počasna plovba. Prevod v angleščino: Michael Biggins. Uredila: Tanja Petrič

Po dveh letih negotovih razmer zaradi covida-19 je leto 2022 ponovno omogočalo gostovanja in predstavitve prevodov v tujini, ki jih v letu 2021 ni bilo moč realizirati. Jedrt Maležič je skupaj s prevajalko Marjeto Drobnič predstavila 25. maja 2022 prevod Težkomentarci v španščino v knjigarni Ubú Books v Granadi v Španiji. Dogodek je bil nadpovprečno obiskan. Tone Škrjanec je prevod zbirke Koža v nemščino predstavil 6. aprila 2022 v Bildungshaus Schloss Retzhof, moderacijo je vodila Natalija Milovanović.

Uroš Zupan je skupaj z urednico Tanjo Petrič in korektorko Nado Grošelj predstavil prevod zbirke Počasna plovba 17. junija na Slovenskih dnevih knjige. Po zaslugi sodelovanja DSP z Založbo Drava glede distribucije LS nemških prevodov in boljše dostopnosti LS naslovov je bila v nemškem časopisu objavljena recenzija prevoda Rezervnega življenja v nemščino. Prav tako so bili nemški prevodi po zaslugi Založbe Drava na voljo na knjižnem sejmu v Leipzigu, Frankfurtu in Dunaju 2022.

V sodelovanju s Pavlovo hišo in Bildungshaus Schloss Retzhof so se na avstrijskem Štajerskem predstavili tudi Vinko Möderndorfer, Veronika Dintinjana in Veronika Simoniti.

Foto © Arhiv soorganizatorjev dogodkov

Z avtorji P. Svetina, J. Maležič, L. Dimkovsko, T. Škrjancem in U. Zupanom smo posneli promocijske predstavitvene videje, ki smo jih podnaslovili v angleščini in nemščini za namen prodornejše spletne promocije. V sodelovanju s festivalom Vilenica so bili LS avtorji tudi predstavljeni tujim estonskim posrednikom. Še nastajajoči prevod Melje, melje mlinček (Anja Štefan) je bil predstavljen na Pisateljskem odru na Slovenskem knjižnem sejmu 2022.

Nataša Čebular,
strokovna sodelavka za literarne prireditve, mednarodno sodelovanje,
zbirko Litteræ Slovenicæ in administrativno pomoč v pisarni DSP

POROČILO O PROJEKTU READ-IN-CLUB

V projektu READ-IN-CLUB: READ-ING for CuLtUres across Borders sodeluje šest partnerjev (CulturePolis, Helenski sklad za kulturo, iTStudy, Sršen Ivan – založba Sandorf, iED in Društvo slovenskih pisateljev) iz petih različnih držav (Grčija, Madžarska, Hrvaška, Ciper in Slovenija). Projekt, ki ga ob podpori programa ERASMUS+ Evropske unije izvajamo od 1. 6. 2021 do 31. 1. 2023, izhaja iz potrebe, da našo družbo opremimo z veščinami in kompetencami, ki so pomembne za zagotavljanje hitrega in nemotenega okrevanja po krizi pandemije. V projektu READ-IN-CLUB literarna umetnost ter institucija knjižnih klubov in bralnih skupin skupaj z močjo digitalne tehnologije predstavljata močne spodbujevalce neformalnega učenja in dialoga ter ustvarjata podporno kulturno okolje, v katerem se ljudi spodbuja, da postanejo inovatorji in učinkoviti vseživljenjski učenci. Osredotočamo se na knjižni sektor in v jedro aktivnosti projekta postavljamo vrednote EU kot so socialna kohezija, vključevanje in medkulturni dialog. V tem okviru projekt nagovarja poklicne delavce v knjižni industriji, ki organizirajo in usklajujejo delovanje bralnih klubov ali drugih izobraževalnih dejavnosti, povezanih z literaturo: to so literati, prevajalci, direktorji in predstavniki zasebnih in javnih knjižnic, moderatorji knjižnih in bralnih klubov, vodje založb in literarnih organizacij, založniki in uredniki.

Sestanek partnerjev projekta v Ljubljani. Foto © arhiv DSP.

Projekt prinaša sledeče rezultate:

- **Poročilo o raziskavi READ-IN-CLUB**, ki se osredotoča na 5 evropskih držav in kaže na potrebe ter vrzeli bralnih skupnosti.
- **Virtualni izobraževalni seminarji za "Lit.mentorje"**: 1. Literatura, bralni klubi in medkulturni dialog. Vključujoč značaj literature in kako vstopiti v svet branja, 2. Razvijanje medkulturne inteligence v bralni skupnosti – Razumevanje književnosti kot nadgradnje splošnega znanja, 3. Bralni klubi v digitalnem svetu: branje kot sredstvo komunikacije in učinek digitalnega branja, 4. Digitalna orodja za učenje odraslih, 5. Bralni klubi in vseživljenjsko učenje, 6. Razvoj ljubezni do branja preko knjižnih sejmov v obdobju po covid-19.
- **Platforma #ReadIN-ClubDigital** na naslovu www.readinclub.eu, ki je na voljo v hrvaškem, angleškem, grškem, madžarskem in slovenskem jeziku.
- **READ-IN-CLUB e-priročnik**, ki vsebuje vse smernice in navodila, kako izkoristiti celoten potencial tega projekta.

POROČILO O DELOVANJU PORTALA ZA KNJIŽEVNOST IN MIŠLJENJE VRABEC ANARHIST V LETU 2022

Portal Društva slovenskih pisateljev je tudi v letu 2022 redno objavljala literarne prispevke, tako prozo kot poezijo, članov in članic Društva slovenskih pisateljev, pa tudi drugih literarnih ustvarjalcev, predvsem mlajših generacij, med njimi pa smo izpostavljali tista imena, ki so se na našem literarnem prizorišču že dobro uveljavila. Okrepili smo sodelovanje s pesniki in pesnicami mlajših generacij, katerih prispevke smo objavili v Anarhistovi antologiji mladih ustvarjalcev. Na portalu smo redno objavljali tudi literarne kritike, v katerih smo ovrednotili najpomembnejše nove knjige, poleg tega pa smo objavljali tudi razmisleke o kulturi in družbi ter intervjuje z literarnimi ustvarjalkami in ustvarjalci. Tako kot prejšnja leta je portal Vrabec Anarhist redno sodeloval s časopisom Kralji ulice, v katerem ima vsak mesec štiristransko rubriko. V njej smo izpostavljali literarne prispevke ter družbeno angažirane razmisleke slovenskih, pa tudi tujih pesnikov in pesnic, pisateljev in pisateljic. Priredili smo tudi zelo uspešno skupno branje članov in članic DSP ter avtorjev Kraljev ulice. Tudi v letu 2022 je portal Vrabec Anarhist sodeloval s skupino Svet v mestu, katere namen je predstavljati ustvarjanje tujih literarnih ustvarjalcev in ustvarjalk, ki živijo in delujejo pri nas. Organizirali smo nekaj pogovorov o delovanju te skupine ter objavljali njihove razmisleke, prozne in pesniške prispevke na portalu.

Leta 2022 je portal Vrabec Anarhist zaznamoval predvsem projekt Pesmomat, poetična mašina, ki želi s poetično intervencijo v prostor sprožiti nujno potrebno javno debato o pomenu uživanja leposlovja. Mimoidoče vabi k nakupu pesmi; po plačilu s kovancem izbrano pesem natisne in jo tudi zrecitira. Ponuja širok izbor klasičnih slovenskih pesnikov in pesnic, pesmi sodobnih pesnikov in pesnic, v kasnejših fazah projekta pa bo omogočal tudi lastno generiranje pesmi.

Projekt skrbi za edinstveno kulturno promocijo slovenske poezije – s svojo robotizirano obliko in digitalizirano dostopnostjo poezije je humaidni Pesmomat gotovo posebej privlačen za mlade in najmlajše. Ker bodo pesmi v Pesmomatu kasneje prevedene tudi v tuje jezike, pa si želimo, da bi poetična mašina zagotovo dobila tudi mednarodno relevantno.

Foto © Vrabc Anarhist in arhiv DSP

Pesmomat je nastal v sodelovanju Društva slovenskih pisateljev, Fakultete za računalništvo in informatiko in Slovenskega centra PEN. Z njim smo gostovali po knjižnicah in kulturnih domovih v Sloveniji, pa tudi v Trstu. Izpostaviti velja uspešni predstavitvi Pesmomata ob 100. obletnici rojstva pesnika Karla Destovnika Kajuha v Šoštanju, pa tudi v Državnem zboru Republike Slovenije pred kulturnim praznikom.

dr. Igor Divjak,
odgovorni urednik portala Vrabc Anarhist

NAGRADE DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV V LETU 2022

Nagrado **DESETNICA 2022** je prejela **MATEJA GOMBOC** za delo *Balada o drevesu*. Izbrala ga je žirija v sestavi: Aksinja Kermauner (predsednica), Jana Bauer, Igor Bratož, Majda Koren in Magdalena Svetina Terčon. Nagrado smo podelili 26. 5. 2022 v dvorani Društva slovenskih pisateljev.

Dušan Merc, Mateja Gomboc in Aksinja Kermauner, Foto © MKH, Arhiv DSP

STRITARJEVO NAGRADO 2022 je prejel mladi literarni kritik **MUANIS SINANOVIĆ**. Izbrala ga je žirija v sestavi: Robert Kuret (Stritarjev nagrajenec 2021, predsednik žirije), Veronika Šoster in Zoran Pevec. Nagrado smo podelili 8. 7. 2022 na Slavnostnem zaključku festivala Pranger v Rogaški Slatini.

Foto © Arhiv Muanisa Sinanovića

JENKOVO NAGRADO 2022 za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let je prejela pesnica **NATAŠA VELIKONJA** za pesniško zbirko *Prostor sred križišč*. Izbrala jo je žirija v sestavi: Alja Adam (predsednica žirije), Franci Novak, Ivan Dobnik, Klarisa Jovanović in Nina Dragičević (lanskoletna nagrajenka). Nagrado smo podelili 27. 10. 2022 v avli Mestni knjižnici Kranj

Jernej Županič, Nataša Velikonja in Kristina Kočan. Foto © Primož Pičulin, Mestna knjižnica Kranj

NAGRADO VILENICA 2022 je prejela latvijska pesnica **AMANDA AIZPURIETE**. Izbrala jo je žirija v sestavi: Aljoša Harlamov (predsednik), Tone Peršak (podpredsednik), Matej Bogataj, Ludwig Hartinger, Aljaž Koprivnikar, Martin Lissiach, Amalija Maček, Aleš Mustar, Andrej Pleterski, Julija Potrč, Jutka Rudaš in Đurđa Strsoglavec. Nagrado smo podelili 10. 9. 2022 v jami Vilenica.

Amanda Aizpuriete: foto © Austra Aizpuriete

NAGRADO SREDNJEVROPSKE POBUDE 2022 za mlade avtorje je prejela hrvaška pisateljica, prevajalka in kulturna delavka **LUIZA KATICA BOUHARAOUA**. Izbrala jo je žirija v sestavi: Aljoša Harlamov, Aljaž Koprivnikar, Jaruška Majovski, Tanja Petrič in Suzana Tratnik.

Foto © Arhiv Vilenice

NAGRADO KRISTAL VILENICE 2022 je prejela severnoirska pesnica **GAIL McCONNELL**.

Foto © Miran Pflaum, Arhiv Vilenice

NOVE ČLANICE IN ČLANI, SPREJETI V LETU 2022:

LIDIJA GOLC
ALEŠ JELENKO
GAŠPER KRALJ
ZORAN PREDIN
ALENKA SPACAL
MARJAN ŽIBERNA

V LETU 2022 PREMINULI ČLANI:

VLADIMIR KOS
ANDREJ MOROVIČ
BORIS PAHOR

PLAČILO ČLANARINE

Vse člane, ki še niso poravnali članarine za leto 2022, pozivamo k plačilu – po položnici oziroma na **TRR DSP: SI56 0201 0001 0240 256**, odprt pri Novi ljubljanski banki.

ORGANI DRUŠTVA od 16. decembra 2020

Predsednik

Dušan Merc

Upravni odbor

Veronika Dintinjana

Majda Koren

Peter Kovačič Peršin

Tone Peršak

Zoran Pevec

Sebastijan Pregelj

Andrej E. Skubic

Magdalena Svetina Terčon

Suzana Tratnik

Jani Virk

Nadzorni odbor

Edelman Jurinčič

Maja Razboršek

Peter Rezman

Častno razsodišče

Matjaž Hanžek

Milan Jesih

Dragica Potočnjak

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

Društvo slovenskih pisateljev
Tomšičeva 12
1000 Ljubljana
Telefon: +386 1 25 14 144
e-naslov: dsp@drustvo-dsp.si
www.drustvopisateljev.si

Zbrala in uredila: Maja Kavzar Hudej
Lektorirala: Lenka Krajnc

Marec 2023